hêviya gel

Sal : 7
Hejmar : 40
Heziran/
Tırmeh 1993

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BİNDEST YEKBİN!

HALKIMIZIN BEKLEDİĞİ TARİHSEL BULUŞMA GERÇEKLEŞTİ

HER ŞEY 'CEPHE' İÇİN !

Kürdistan'da devletin yürüttüğü vahşet ve saldırı politikası en küçük bir insan hakkı tanımazken , gelişmeler süratinden hiç bir şey kaybetmeden hızla ilerlemektedir. Sadece siyasal örgütlerin değil, bir bütün olarak her Kürt insanının girdiği süreç artık geri dönülmesine imkan olmayan bir dönemdir. İnsanlık tarihi bu tip dönemleri her zaman yaşamamaktadır. Kürdistan gerçekliğinde bunun önemini kavramak ve yine buna göre politikalar üretmek son derece önem arzetmektedir. Bunun için, yerleşmiş bir alışkanlık olarak örgüt kaygısından kurtulmak ve ulus kaygısını ön plana almak belirli mantıkları aşmak ve yeni bir politik kültür geliştirmek açısından Kürt örgütlerinin önünde bir sınav olarak durmaktadır.

G Ü N D E M

PEKİ YA ŞİMDİ ?

Yıllardan beri hemen hemen her örgüt tarafından tekrarlanan 'Cephesel Birlik' nihayet gerçekleşiyor. Bu gerçekliğe daha şimdiden gölge düşürmeye kalkanlar kendilerini göstermektedirler. Özellikle Türkiye sol pratiğinde kendisini gösteren bu hastalık , somut sorunlar karşısında iyice açığa çıkmaktadır. Bunu en iyi ateşkes kararını takip eden günlerde yaşadık. Düne kadar işçi sınıfının birliği adına "federasyondan, referandumdan" bahseden-ler, ulusal hareketin bizzat sorumluları tarafından bu istemler dile getirildiğinde şaşılacak derecede yön değiştirerek her biri birer

Bu aynı zamanda modern karektere bürünmenin ve yaşadığımız dönemin sorunlarına uluslararası boyutlarda yanıt verebilmenin de bir sınavı olacaktır. Kürdistan devrimi ulusal ve uluslararası sorunlarına yanıt verebilmek için modern politik aygıtlarını kurmak ve ona işlerlik kazandırmak zorundadır. Bu yolda , dünyadaki değişimlere gözümüzü kapayarak ilerleme sağlamamız mümkün değildir. Sorumlu bir siyasal hareket bu oluşumları dıştalayarak yol alamayacağını bilmek zorundadır.

Tüm bunları neden söylüyoruz ?

Dünyada kurulan ilk 'ulusal' devlet biz değiliz . İlk 'ulusal kurtuluş cephesi' biz değiliz. Bu alanda faydalanacağımız bir dizi örnekler vardır. Ne var ki her biri kendi özgül koşullarında kurulmuş olan bu cepheleri taklide kalkışmak yapılacak en büyük hata olacaktır. Bu nedenle dünyadaki hassas politik noktalar değerlendirilmeli ve ona göre cepheye işlerlik kazandırmalıdır.

Bu konuda Türk sömürgeciliğini politik alanda yalnızlaştırmak diğer sorunlara bağlı olarak başlı başına önem göstermektedir. PKK'nin tek yanlı ilan ettiği 'ateş kes' kararı uluslararası planda önemli bir etki yapmasına karşın bu kararın devam ettirilememesi ve talihsiz Bingöl olayıyla son bulmasının yaratılan etkiyi gölgelediği gözönüne alınırsa kurulması düşünülen Cephenin karşıkarşıya olduğu sorunları kavramak daha kolay olacaktır. Nihayet PKK yöneticileri de Bingöl olayı üzerinde şüpheyle durmaya başlamışlardır.

Ulusal birliğin yarattığı etkiyi anlayabilmek için sadece Bonn yürüyüşüne bakmak yeterlidir. Bonn yürüyüşünün Kürdistanlı insan için yaptığı etkiyi 'Cephe' ile taçlandırmak yaratılacak en büyük kazanımlardan biri olacaktır. Bu birlik eğilimi bugüne kadar tarafsız olarak kenarda duran önemli bir yurtsever kesimin enerjilerini ulusal cepheye katmalarını sağlayacaktır.

Yaşanan gelişmeler KUKH 'nin acemilikten ve amatörlükten kurtuluş sürecini yaşadığını göstermektedir. Önümüzde duran "devrim" modeli hiç bir kompleks açıklamaya , gereksiz tartışmaya meydan vermeyecek tarzda açıklık göstermektedir. Bunun adı "Ulusal Demokratik Devrim"dir. Tüm siyasal güçlerin üzerlerinde birleştikleri en önemli nokta budur. Hiç bir neden bu ortak noktayı gölgeleyemez . Kürdistan gibi henüz devletleşmeyen bir toplumsal yapıda bu tesbit daha da önemli olmaktadır. Çünkü kafalarını hala kumdan çıkartamayanlar , kendi hayal dünyalarını ulusal gerçekliğin önüne koyabilmektadirler.

Şimdi kurulma aşamasında olan cephenin önünde bir yığın birikmiş sorun vardır. Bunlar gerek geçmiş tarihimizin kötü bir mirası olarak gerekse örgütsel nedenlerle çözüm bekleyen önemli sorunlardır. Yaşanan sorunlar var olsa bile , belkide hiç bir kurtuluş hareketinin sahip olamadığı geniş olanakların da var olduğunu görmek gerekir.

Siyasal örgütler son derece sorumlu davranarak cephenin gerçekleşmesi için özverili çalışmışlardır. Şimdiyse sorun bunu pratiğe aktarmaya kalıyor. Öyleyse bir kez daha haykırıyoruz :
HER ŞEY CEPHE İÇİN !..

GÜNDEM 1. sayfadan devam.

"bağımsızlıkçı" kesildiler. Bu anlamda TDKP'nin ve TKP-ML'nin çağrılarını sorumsuzluk örneği olarak değerlendiriyoruz.

Her eylemliliğin altında "buzağı" aramanın anlamı yoktur. Eğer ortada bir oyun varsa bu oyun da kurallarına göre oynanmalıdır. Ya bu kuralların içinde olursunuz ya da kendi mahallenizde oyun oynamaya devam edersiniz !

Kurulduğundan beri UDD temelindeki birliklere önem veren TSK hareketi en geniş toplumsal güçlerin Kürdistan'ın özgül koşullarında beliren programlar etrafında birleşmesinden memnunluk duymak-tadır. Kürdistan'daki toplumsal yapıyı siyasal planda gerçekten temsil düzeyinde olacak bir cepheyi her zaman savundu. Bugün yerini bu 'Cephe' içinde belirlese de yapılanların yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Zira TSK'nın önünde aynı önemle durduğu başka birlik sorunları da vardır. Siyasal birlik bunların başında gelmektedir.

Eğer PKK kendisini zorlayan şartlardan ötürü ateşkes ilan ediyor birlik ve cephe görüşmelerine katılıyorsa aynı şartların diğer ulusal örgütleri de zorladığını neden görmeyelim. Sorun, gelinen aşamadan sonra hiç bir örgütün artık geriye adım atamayacağı bir yere doğru ilerlemektedir. Gelişmelerin, bugüne kadar iyi kötü yaşamlarını sürdüren bir dizi örgütün içinde bulunduğumuz bu şartlardan sonra eski konumlarıyla devamının mümkün olmadığını göstermesi bakımından üzerinde ciddi olarak durulması gereken bir diğer sorundur. Böylece yine örgütlerin yıllardır tekrarladığı siyasal birlik sorunu da maalesef karşılıklı anlayışların sonucu değil , gelişmelerin dayatmaları sonucu gündeme oturma durumunda kalmıştır. Bizim politik kültürümüz ve tarihimiz genel olarak değerlendirildiğinde ulaşılan aşamanın -hangi zorunlulukların ürünü olurlarsa olsunlar- önemli olduğunu vurgulamak gerekecektir.

Sorunun önemli tarafı bu yönün görülüp ona göre yanıt verilmesidir.

Değişen dünya şartları bir dizi teorik tartışmaları da gereksiz hale getirmiş durumdadır. Bunu en iyimser halde UDD aşamasında olan Kürdistan devrimi açısından kuvvetle söylemek durumundayız. İdeolojik farklılıklar açısından sorunlarımız daha da netleşmiştir. Dolaysıyla birbirine yakın programları olan siyasal hareketlerin dar grupçu anlayışlarını terkederek siyasal birlik kurmalarının zamanı yine içinde bu-lunduğumuz süreç tarafından zorlan-maktadır.

TSK bünyesi böylesi birliklere her zaman açık olması bakımından ayırdedici bir özelliğe sahiptir. Kendisinin pratiğe geçirdiği TKSP/ Roja Welat - KİP Geçici Birlik Komitesi deneyimi onun bu özelliğinin somut ifadesidir. Ancak yine de 'birlik'ten bahsedilirken bizde de yaşanan bir hastalığa değinmek gerekecektir : Her birlik tartışması açıldığında masanın etrafında hemen bütün siyasal örgütleri görmek ilk şart olarak ileri sürülmektedir. Bu anlayışlar kendilerini ne kadar iyi niyetli göstermeye çalışırlarsa çalışsınlar , birlik adına birliğe çomak soktuklarını gizleyemezler. Cephesel birlikler için olması gereken bu anlayışı. siyasal birlikler için de savunmanın hiç bir iyi niyet göstergesi olamaz. Birbiriyle yakın olanların program, demokrasi ve mücadele anlayışları uygun olanların hala neden ayrı yerlerde durdukları sorulmalıdır .

Bir gerçeğe kafamız artık "dank" etmek zorundadır : Biz kendimiz için yaşamıyoruz ; biz şu ve ya bu örgütün ismi için yaşamıyoruz. Biz her hangi bir ülke şartlarında da yaşamıyoruz. Acılı bir tarihimiz, çözüm bekleyen çağdaş sorunlarımız vardır. İnsanın artık uluslararası karekter aldığı çağımızda, bizim hala 'ulusal haklardan' bahsetmemiz ne kadar acıysa, örgütlerin siyasal birliği konusunda gösterilen kayıtsızlık ta o kadar acıdır.

18-20 Haziran 1993 Tarihleri Arasında Gerçekleştirilen ve PKK, TSK, Hevgırtın PDK, KAWA, PSK, YEKBUN, PİK, RNK(KUK), KKP, PRK(Rızgari) ve PRNK 'nin Katıldığı Tarihi Toplantı Sonucu Yapılan Açıklamayı Aşağıda Sunuyoruz :

KUZEY KÜRDİSTANLI SİYASAL GÜÇLERİN KAMUOYUNA AÇIKLAMASI

" Halkımızın büyük beklentisi olan Kuzey Kürdistanlı siyasi güçlerin tarihi buluşması gerçekleşti. 18-20 Haziran 1993 tarihinde bir qrqyq gelen siyasi güçler , Ulusal Cephe'nin gerçekleşmesi için tarihimizi ve bugünkü mücadelemizi de gözönüne alarak yeni bir sayfa açmış, görüş ve karar birliğine varmışlardır. Ulusal güçler örgüt kaygısı ile değil, ulus kaygısı ile hareket etmişlerdir.

Ulusal güçler, tarih ve halk gerçekliğimizin de bir emri olan, birliğe ulaşma ve birliği Ulusal Cephe şeklinde taçlandırma konusunda ortak görüş birliğine varmışlardır. Böylesine anlamlı ve derin bir bilinç ve sorumluluk duygusu ile hareket eden siyasal güçlerimiz, cephenin kurulması için hazırlıklara başlamış ve gerekli iş bölümünü yapmışlardır. Mücadelemizin ve zaferin en büyük teminatı olan cephe birliğimizin bütün hazırlıklar sonucunda ve yakın bir gelecekte halkımıza ve ulusumuza ,kamuoyuna resmen ilan edileceği inancındayız.

Bu vesileyle , bu tarihi günde , TC Devletini ülkemiz Kürdistan'da hiç bir sınır ve kural tanımadan sürdürmüş olduğu vahşet ve katliamlara derhal son vermeye , siyasi diyalog ve barışçıl çözüm yolunu benimsemeye , bu doğrultuda adım atmaya çağırıyoruz. Tüm dünyayı , uluslararası güç ve kuruluşları , TC'nin Kürdistan'da yürütmüş olduğu imha savaşına karşı tavır almaya , Türk Devleti üzerinde baskı yapmaya çağırıyor ve iki taraflı denetlenebilir bir ateşkes ortamının sağlanması için gerekli işlemleri yapmaya da ediyoruz. Buna rağmen , Türk Devleti tutumunda, inkar ve imha politikasında ısrar ederse , bize savaş dahil, her türlü mücedele yol ve yöntemlerine başvurmaktan başka seçenek kalmıyor. TC'nin mevcut tutumunu sürdürmesi halinde halkımızın tepkisinin çok daha büyük olacağını , ülke sathında daha geniş boyutlu ve topyekün bir direnişi ve savaşı yükseltmek durumunda kalacağımızı ifade ediyoruz. Hiç kuşku yok ki, şu ana kadar olduğu gibi bundan sonra da dökülecek kanın, yaşanacak acıların tek sorumlusu özgürlüğümüze ölümü biçen TC olacaktır.

Halkımızın ve kamuoyunun bilgisine sunuyoruz. "

KÜRDİSTANİ BİR PROGRAM İÇİN İLERİ !...

(Geçen sayıdan devam)

N. Heval

KÜRDİSTAN'DA SOSYO EKONOMİK YAPI VE SINIFLARIN ULUSAL MEVZİLENİŞİ

Osmanlı sömürgeciliğinin Kürdistan'da uyguladığı politika ülkenin geleceğinde belirleyici bir rol oynamıştır. Denebilir ki feodal ve aşiretci düzenin değişmez bir sistem gibi Kürdistan'ın toplumsal yaşamına çakılıp kalmasının tek nedeni uygulanan sistemli politikalardır.

Türk tarihçileri tarafından çeşitli akademik ve politik nedenlerden ötürü dikkate alınmayan bu politikalar bizim ülkemiz gerçekliğinde son derece belirleyici öneme sahiptir.

Ülkemiz, makyavelci politikalara uygun olarak eyaletlere, vilayetlere beyliklere ve nihayet aşiret beyliklerine bölünmüştür. Bu bölünmede devlet için tehlike teşkil etmeyen ama idari olarak bu topraklarda devamını sağlayacak olan en zayıf sosyal tabakalar Osmanlı koruyuculuğu altına alınırken, en güçlü beylikler ve aşiretler ezilmiş, sürülmüş , ekonomik ve siyasi gelişmeleri bilinçli olarak durdurulmuştur. Oysa böylesi bir tarihsel döneme uygun düşen bir ya da bir kaç güçlü beyliğin etrafında diğer beyliklerin , aşiretlerin ve giderek tüm halkın ,ulusun birleşmesi şeklinde oluşacak devlet gerçekliğine doğru gelişebilecek olan tarihsel bir değişim çizgisidir.

Makyavelci Osmanlı politikası buna engel olduğu gibi , Kürdistan daki dinamizmi de paramparça etmiştir.

Sınıfsal dengelerin alt-üst edildiği bir dönemde kapitalizmle karşılaşan Kürt toplumu bu parçalı yaşamdan - kapitalizmin uluslaşmaya sunduğu tarihsel olanaklara rağmen - kurtulamamıştır. Bu nedenle Kürdistan'da bugün ekonomik ilişkiler boyutunda egemen durumda olan kapitalizme kendi iç dinamiğiyle gelişen kapitalizm denemeyeceğinde hemen herkes haklı olarak birleşmektedir.

Ancak, toplumumuzu şekillendiren bu geri kapitalizmin nasıl sonuçlar doğurduğu konusunda yeterli araştırmaların yapıldığını söylemek bir o kadar güçtür. Böylesi araştırmalar yerine genel teorik belirlemelerin sonuçlarıyla yetinilmekte , bilimsellik adına hiç bir kuşku duymadan olduğu gibi adapte edilmektedir. İzlenen teori doğal olarak toplumdaki belirli sınıf ve katmanları çeşitli politik kaygılar nedeniyle devre dışı bırakırken ,bazı sınıf ve katmanlara hiç de yüklenemeyecekleri , kaldıramayacakları görevleri yüklemiştir. Politik bilim açısından ortaya çıkan sonuç tam bir kaos olmuştur.

Bu gerçeklerden hareketle Kürdistan'da var olan kapitalizmin kendine özgü özellikleri olan , Kürt toplumunu karakterize eden sonuçları olduğu temel prensibinden hareket ederek, toplumsal yapımızın kaynakları üzerine eğilinmesi gerektiğini vurgularız.

Bugün yaşadığımız bir çok sorunun kaynağı burada yatmaktadır. Osmanlı sömürgeciliği ve Türk kapitalizmi Kürdistan'da sınıfların mevzilenişini alt-üst ederken bazen teori dışı gerçeklikleri de şaşırtıcı biçimde yaşatmıştır. Örneğin sömürgeci kapitalizmin kendilerine sunduğu olanaklarla palazlanıp burjuvalaşan kesimler ulusal sorun karşısında kıllarını bile kıpırdatmazlarken , feodal diye küçümsediğimiz , bir çok kez de teoriye sığınıp karşımıza aldığımız kesimler onyıllarca sömürgeciliğe karşı ulusal haklar için savaşmışlardır. Güney Kürdistan'da süren 70 yıllık mücadele bizim alışık olduğumuz teorilere hiç de uygun düşmeyen pratiklerdir. Güneyli feodaller , feodallerin karekterine uygun düştüğü söylenen işbirlikciliği inkarcılığı , büyük bir iradeyle reddederek ulusal haklar için sürekli mücadele ettiler . Bu alanda biz Kuzeyli daha gelişmiş (?) kesimden daha fazla uluslararası alana seslerini duyurdular. İran'da Kürtler feodalliklerinden beklenmeyecek tarzda politik davranarak sosyalist enternasyonelde yer alabildiler.

Bu noktada sadece bu güne değil, geçmişe de yanlış bakmaya devam edilmektedir. Bu konuda esaslı bir öz eleştiri verilmemiştir. Güney Kürdistan'daki ulusal herakete bakış açısı bu konuda kayda değer sonuçlar sunmaktadır.

Güney'deki ulusal hareketi Türk solu bütünüyle, Kürt solu ezici çoğunlukla feodal damgasıyla mahkum ettiğinde şüphesizki sahip oldukları ideolojilere uygun davrandıklarını sanıyorlardı. Barzani'nin şahsında yürütülen bu anti propogandanın gerisinde çok daha değişik gerçeklerle yüz yüze gelmekteyiz :

Hiç kimse Barzani'nin hangi feodal çıkarlarla Mahabad Kürt Cumhuriyeti'ne yardıma koşup ,görev aldığını , Cumhuriyet içinde sürekli yapıcı ve olumlu rol oynadığını görmek istemiyor. Hiç kimse Güneyde yüzyıldır süren silahlı direnişin hangi feodal çıkarlar sonucu hiç kesintiye uğramadan devam ettiğini ve bu kadar uzlaşmaz olduğunu olduğunu açıklayamıyor.

Açıklama bilim gerektiriyor. Bizde ise bilim adına mekanikleşmiş görüşlere rağbet ediliyor.

Ve yine hiç kimse ulusal kurtuluş savaşlarının dünyada en görkemli yıllarını yaşadığı 1960 ve 1970'li yıllarda Türkiye'de gözlerin ulusundan soyutlanmış bir sınıf mücadelesine çevrildiğini, "ulusun değil sınıfın " önemli olduğu tezinin nasıl yürürlüğe konduğunu ve TİP'in bu konuda oynadığı rolü düşünmek istemiyor...

Nasıl bir feodalizm ve nasıl bir feodal mücadeledir ki ülkesine siyasal bir statü elde etmekten başka bir anlaşma zemini bırakmıyor. Bütün bunların basit aşiret çıkarlarıyla açıklanmasına olanak var mıdır ?

Sovyetlerin "barış ve silahsızlanma" adına , Çin'in ABD ve Sovyetlere karşı "Üçüncü Dünya Teorisi" adına Ortadoğu'daki merkez devletlere sürekli destek verdikleri ve bu politika adına Kürtlere "sopa" gösterildiği bir dönemde Barzani'nin Amerikancılığı konusunda konuşmak çok kolaydır. Eşit değerlerin ve eşit tercih hakkının olmadığı bir yerde suçlu aramak sanıldığı kadar kolay değildir.

İşte Kürt hareketi anti-emperyalizmi yaşanan bu deneyimlerlede zenginleştirerek ele almak zorundadır.

KÜRDİSTAN DEVRİMİNİN SOSYAL KARAKTERİ

Kürdistan toplumu kendi iç dinamiğini ele alması, kendisi için bir toplum olabilmesi için sömürgeci kapitalizmle olan bağını tümden koparması gerekmektedir.

Ancak , devrimimizin ulusal demokratik bir devrim olması bakımından kapitalist sistemle bağını tümden dıştalamayan bir karekterdedir.

Çelişkili gibi görünen ama bugünkü dünya şartlarında zorunlu - olan bu geçiş süreci bir sistem olarak dünya kapitalizmiyle , ülkeyi bizzat işgalleri altında tutan sömürgeci kapitalizm arasında fark koymayı gerekli kılmaktadır. 2. elden bir kapitalizmi temsil eden Türkiye ve bölgedeki diğer sömürgeci devletler Kürtlerin siyasallaşmalarına , kendileri için bir toplum olmalarına çeşitli tarihsel nedenlerle her zaman karşı koyacaklarından bu kopuşu yaşamak gerekmektedir. Bu geçiş sürecinde demokratik, çoğulcu, laik,çağdaş bir devlet anlayışını savunmak hareketimizin kısa vadeli siyasal görüşlerini oluşturmaktadır.

Buna hem kısa vadeli hem de esas dememiz bir çelişki gibi görünebilir. Kürdistan gerçekliğinde esas olan ulusal hakların UKTH prensiplerine uygun olarak gerçekleşmesidir. Sınıfların ve diğer sosyal tabakaların kendi yapılarını , uygun karakterlerini bulabilmeleri dinamizm kazanabilmeleri için bu esasa uygun hareket etmeleri zorunlu görünmektedir. Kürt toplumu yavaş gelişen bir toplumdur. Kürt feodallerinin ve feodal kökenli aristokratlarının 1900'lü yıllardan beri direnmelerine rağmen bir sınıf olarak burjuvazinin 21. yüzyıla geçeceğimiz bir dönemde ulusal soruna ilgi duyup kıpırdamasının ardında bu yavaş gelişim çizgisini dayatan sömürgeci kapitalizm vardır.

Ancak gerçekten eşit ve demokratik esaslar üzerinde kurulu yeni bir yapılanmayı da dıştalamamak gerektiği kanısındayız. Bu durum pekala burjuva şartlarda da vücut bulabilir. Buysa Türkiye'nin demokratikleşme süreciyle doğrudan bağlantılıdır. Bu yapılanmada Türkiye'deki demokratik ve devrimci güçlerin önemli siyasal sınavlarla karşı karşıya kalacakları kesindir.

Kürdistan devriminin Türkiye bağlamındaki ilişkilerini daha iyi kavrayabilmek için kapitalizmin gelişimine bakmak gerekecektir :

DEVRİMİN EKONOMİK BOYUTLARI ve SINIFLAŞMALAR

Kürdistan'da egemen üretim biçiminin kapitalizm olduğu konusunda değil ama bu kapitalizmin nasıl bir kapitalizm olduğu konusunda somut veriler sunmak faydalı olacaktır. Sözkonusu edilen bu kapitalizmin kendine özgü özellikleri vardır ve bizde birçok sorunun pratik alanda ortada kalmasının esas nedeni bu özelliklerin iyi anlaşılmamasından kaynaklanmaktadır. Klasik tanımıyla kapitalizmi ele alıp sonuçlara gitmek bu nedenle yanıltıcı olmakta ve bu nedenle Kürdistan'daki toplumsal gerçekliğe somut yanıtlar verememektedir.

Söz konusu ettiğimiz kapitalizm kendi iç dinamiğiyle gelişmeyen , 2 elden bağımlı bir kapitalizmi uygulayabildiği ölçüde , denetleyebildiği ölçüde Kürdistan'da uygulayan bir kapitalizmdir. Bu nedenle batı tipi olmadığı gibi , Batı ülkelerinin kendi sömürgelerine uyguladıkları türden bir kapitalizm de değildir. Türk burjuvazisinin çarpık karekterinin kötü bir kopyası işletilmektedir. Türk burjuvazisinin çarpık ve zayıf olması iktidarmekanizmalarının Kürdistan'da sürekli baskı ve terör uygulamasının nedeni olmuş, ulusal planda demokratik haklar hiç bir zaman dikkate alınmamıştır.

İç dinamiklerin yıkımı üzerine kurulu olan ,toplumsal yapının tahrip edilmesi ilkesiyle işletilen ,bu nedenle hiç bir demokratik norm bırakmayan bir kapitalizmle karşı karşıya bulunmaktayız.

Bugün Kürdistan'da içinde bulunduğumuz ekonomik çöküntü bunun en iyi göstergesidir. Ülkede önemli bir potansiyele sahip ve hemen hemen tüm ekonomik ilişkilerin üzerlerinden transfer edildiği ticaret burjuvazisin halkımıza dayatılan kirli savaştan sonra bölgeyi büyük ölçüde terketmesi işleyen kapitalizmin geri ve bağımlı özelliğini göstermektedir. Ulusal konuda hantal ve şekillenmemiş bir burjuvazinin olmasının nedeni de aynıdır. Oysa bölgede yaşayan -zayıf da olsa- ticaret burjuvazisinin çıkarı ve gelişmesi Kürdistan devrimine bağlıdır. Batı Anadolu'ya kaçan büyük Kürt sermayesi ise ulusal sorunda önemli handikaplarla karşıkarşıyadır.

Bu nedenle denebilir ki Kürdistan devrimi zayıf bir burjuvazi ve güçlü bir halk tabanıyla burjuva demokratik devrimini yapmak zorundadır.

Yine bu nedenle denebilir ki "Kürdistan Ulusal Demokratik Devriminin " ulusal yönü , başka toplumlarda olduğunun tersine burjuvazide değil , çalışan halk kesiminde ,işçi sınıfında , köylülükte ,kent yoksullarında , kent orta tabakalarında ve aydınlarında ifadesini bulacaktır.

Sınıf ve tabakaların darmadağın edildiği bu zeminde sosyal tabakaları birleştirici elemanlar olarak orta tabakaları ve aydınları ulusal davaya kazanmak son derece önemlidir. Modern dünya ile ilişkiler ve etkilenmeler açısından bu iki katmanın rolleri Kürdistan gibi ülkelerde küçümsenemez. İşçi sınıfının zayıf yapısı ve köylülüğün çeşitli geri etkiler altında parçalanmışlığı gözönüne alındığında ,modern anlamda ulusal bir politikanın uygulanabilmesi için bu katmanlara önemli görevler düşmektedir. Bu nedenle Kürdistan özgülünde toplumsal yapıya ve ekonomiye dinamizm kazandırılabilmesi için bu sınıf ve tabakaların ulusal bir perspektivde buluşmaları zorunludur. Toplumsal kalkınmanın ilk hedefi bu olmalıdır.

Burjuvazi zayıf olsa da politikamız onları savaşımdan dışlamayı gerektirmiyor. Tam tersine sorunun içinden çıkabilmemiz için onlarında siyasallaşarak demokratik ve çoğulcu bir toplumda yerlerini almalarını cesaretlendirici istikrarlı bir politika izlemeliyiz.

Sorunun ekonomik boyutunda ilkeleri şöyle sıralayabiliriz :

1- Ulusal ekonominin kurulması için sömürgecilerin ve işbirlikçilerinin elinde bulunan tüm yer altı ve yer üstü zenginlikleri kamulaştırılarak verimli bir ekonominin vucut bulması için çağdaş teknolojiden faydalanılır.

2- Çağdaş teknolojiden faydalanarak ağır sanayinin kurulmasını birinci planda ele alır.

3- Sömürgeciler tarafından talan edilen ,yakılıp yıkılan ormanlarla ilgili özel bir koruyuculuk yasası ele alır. Bu tip yerlerin ivedi biçimde tekrar ağaçlandırılması çalışmalarını destekler. Bunu bir halk politikası olarak benimser ve çalışmalarını bu espriyle yürütür.

4- Kürdistan sahip olduğu doğa zenginliği ve iklim çeşitliliğiyle Ortadoğu'nun turizm merkezi olacak kapasit dedir. Devrimimiz bugün işletilmeyen bu zenginliği tüm potansiyeli ile ele alır.

Ulusal sermayenin çok zayıf olduğı ve devlet yatırımlarının da düşük kapasiteyle çalıştırıldığ sömürge bir ülkede işçi sınıfının somut durumu ve yükleneceğ görevler üzerine bir çok polemik yapılmaktadır. Bu konuyla ilgili görüşlerin tümü ülkenin objektif olarak içinde bulunduğı durumdan değl , tamamen ideolojik bir tercih sorunundan kaynaklanmasıyla dikkati çekmektedir. Bu tercih sorunu dün sosyalizmin en iyi şartlarında bile sosyalizm mi ,kapitalizm mi sorusu değl, ulusal bağımsızlık sorunuydu. Bugün eğr bir an için en şanlı direnişlerle bağımsızlığına kavuşan ülkelerin içinde bulundukları duruma bakarsak , kendi gerçekliğimizi daha iyi görme şansını yakalarız. Kimilerinin kolaya kaçarak bu ülkelerdeki durumu revizyonizmle, kapitalist yolculukla açıklamaya çalışmaları gerçekte kendi mevcut çıkışsızlıklarını kamufle etmekten başka bir şey değldir. Oysa bu ülkelerdeki durum bir niyet sorunu değl, küçülen dünyanın dayattığ gerçeklerdir. Nikaraguali devrimcilerin , Vietnam direnişcilerinin ,Kübalı ihtilalcilerin niyetinden kim kuşku duyabilir? Eğr sorun sadece niyet ve tercih sorunu olsaydı dünya çoktan istediğmiz şekilde değşmiş olurdu. Spartaküs ruhu, Bedrettin ruhu dünyada hep yaşadı,etkiledi. Ne var ki bu ruhlar iktidar olmadılarsa bile dünyanın değşimine , daha çok demokratikleşmesine katkıları oldular

Bu nedenle bizim hareket olarak sosyalizmden vazgeçmemiz diye bir sorun olamaz. Sorunu bu şekilde koyanlar kendi işleyişsizliklerine neden bulmaya çalışanlardır. Biz somut olgular elde etmek için yola çıkmış bir hareketiz . Bu nedenle sorunu kendi istemlerimiz açısından değl toplumsal ve ulusal talepler etrafında ele almak zorundayız. Ve yine bu nedenle sorun bizim sosyalizmi istediğmiz veya istemediğmiz biçiminde değl, Kürdistan'da toplumsal yapının sosyalizme ne kadar hazır olup olmadığ biçiminde ortaya konulmalıdır.

"Program Taslağ" olarak karşımıza çıkan öneriler kaynağını genel değerler içindeki modellerden almaktadır. Kendi somut durumumuzu dikkate almadan evrensel modeller içinden programlar ve stratejiler çıkarmak kaçınılmaz olarak bizi soyut değerler içinde kelime yığınlarıyla başbaşa bırakır. Biz ideolojide pekala komünizmi de savunabiliriz . Ama bu Kürt toplumunun komünizme hazır olduğını asla göstermez.

Kürdistan'da yaşanan çağdışı feodal ve aşiret ilişkilerinin kaynağının sömürgeci kapitalizm olduğı gerçeğinden hareketle , bu geri yapılarla mücadelenin ekonomik gelişmeyle mümkün olduğını görmek gerekir. Bu konuda ise sihirli bir değnek yoktur. Biz de aşiretçilikten , feodal ilişkilerden kurtulup modern bir toplum kurabilmemiz için kendimize özgü bir yol almak zorundayız. Bu yolun taklitcilikten, şematizmden daha zor olduğı doğrudur. Ama , her halukarda en etkili yoldur. Çünkü tarihsel olarak biliyoruz ki bir sistemden başka bir sisteme geçişin bir tek yolu yoktur. İsimleme aynı da olsa yöntem birbirinden çok farklıdır. Avrupa'da feodalizden kapitalizme geçişin biri diğrine hiç benzememektedir. Almanya ,Fransa ve İngiltere buna örnektir.

Böylesi bir ekonomik yapı içinde , ilkçağdan beri yaşanan sosyal olgu olarak aşiretçiliğn taşıdığ zaafları aşmasına ve aşiret kimliğnin ulusal kimlik içinde eritilmesine yönelik politikalar öne çıkartılmalıdır. Bu tür geri yapılar iç dinamiğyle gelişen ekonomik yapı bünyesinde çözülüp erirler. Bu konuda zora dayalı yürütülen programlar toplumsal yapıda onarılmayacak yaralar açmakta, düşmanlıklar körüklenmektedir. Buna rağmen birey bu tür yapılar karşısında her alanda desteklenmeli kendi kişiliğni kazanmasına yardımcı olunmalıdır.

İşte bizim gerçekliğimizde - Taslakta belirtildiğ gibi - İşçi sınıfına yüklenen görevler ağrdır. Sadece teorik planda değl , pratik planda da işçi sınıfı bu yükün altından kalkamayacak durumdadır. Bir Güney Kürdistan örneğni alalım : Hangi işçi sınıfı kendisine biçilen bu rolü oynayabilir ? Kuzey Kürdistan'da sömürgeci kapitalizme bağlı gelişen zayıf bir işçi sınıfı tarihsel rolünü nasıl oynayacaktır?

Diğr taraftan işçi sınıfı ideolojik ve politik planda sosyalist sistemin yıkılmasıyla uluslararası desteğni yitirmiş durumdadır. Böylesi bir durumda ulusun önüne geçip önderlik rolünü nasıl oynayacaktır. Eğr bugün dünyada ve Türkiye'de sınıf hareketi -geçiçi de olsa - gerilemiş ve tam tersine Kürt sorunu alevlenmişse , bunun üzerine oturup düşünmek gerekir. Kürt ulusal hareketi karşısına çıkan bu tarihsel fırsatı bağımsız ve demokratik bir ülkeye doğru atılmış adımlarla güçlendirmek göreviyle karşı karşıyadır. Bu noktada şu veya bu sınıf sorunu değl, bağımsız ve demokratik bir ülkede çıkarı olan tüm sınıf ve tabakaların sorumlulukta ortak oldukları Ulusal Demokratik Devrim sorunudur.

Amerika'da , Asya'da ve Afrika'da ki bağımsızlık hareketlerine baktığımızda söylemde lafı çok edilsede , bilimsel sosyalizmin ruhuna uygun bir sınıf hareketinin varlığ görülmemiştir. Tam tersine yürütülen bağımsızlık hareketlerine sosyalist sistemin sunduğı uluslararası destek bu ülkelerdeki işçi sınıfının konumunu ters orantılı olarak ön plana çıkarmıştır. Daha açıkca söylemek gerekirse oynanan rol sınıfın bizzat kendisinin hakkıyla elde ettiğinden çok , dış desteğn koruyuculuğı altında yükseltilen bir durumdur. Bunlar birer burjuva demokratik devrimlerdi ve eninde sonunda bu yola girmek zorunda kaldılar.

Bu nedenle bir kez daha belirtelim ki Kürdistan gerçekliğnde devleti olmayan bir toplumda, bir sınıfın temsilciliğ üzerinde oynamak ve genel teorik belirlemelerden hareketle

programlar çizmek ,somut sonuçlar almak isteyen bir hareketin işi olamaz. Bu sadece bizim için geçerli değil , tüm Kürdistanlı siyasi hareketler ve sınıflar için de geçerlidir. Bu nedenle sosyalist bir hareket olarak en önemli görevimizin UDD içinde demokrasinin korunması ve kollanması olduğunu vurguluyoruz. Sadece kendimize ait sorunlarda değil, bölge planında da bu görevin önemini vurgulamak gerekmektedir. Bu anlayış içinde çevre ulusların işçi sınıfı hareketleri ve demokrasi güçleriyle ilkeli işbirliğne ve dayanışmaya değer biçiyoruz.

Ulusal sermayenin çok zayıf olduğı ve devlet yatırımlarının da düşük kapasiteyle çalıştırıldığ sömürge bir ülkede işçi sınıfının somut durumu ve yükleneceğ görevler üzerine bir çok polemik yapılmaktadır. Bu konuyla ilgili görüşlerin tümü ülkenin objektif olarak içinde bulunduğı durumdan değil , tamamen ideolojik bir tercih sorunundan kaynaklanmasıyla dikkati çekmektedir. Bu tercih sorunu dün sosyalizmin en iyi şartlarında bile sosyalizm mi ,kapitalizm mi sorusu değil, ulusal bağımsızlık sorunuydu. Bugün eğr bir an için en şanlı direnişlerle bağımsızlığna kavuşan ülkelerin içinde bulundukları duruma bakarsak , kendi gerçekliğimizi daha iyi görme şansını yakalarız. Kimilerinin kolaya kaçarak bu ülkelerdeki durumu revizyonizmle, kapitalist yolculukla açıklamaya çalışmaları gerçekte kendi mevcut çıkışsızlıklarını kamufle etmekten başka bir şey değldir. Oysa bu ülkelerdeki durum bir niyet sorunu değil, küçülen dünyanın dayattığ gerçeklerdir. Nikaragualı devrimcilerin , Vietnam direnişcilerinin ,Kübalı ihtilalcilerin niyetinden kim kuşku duyabilir? Eğr sorun sadece niyet ve tercih sorunu olsaydı dünya çoktan istediğmiz şekilde değşmiş olurdu. Spartaküs ruhu, Bedrettin ruhu dünyada hep yaşadı,etkiledi. Ne var ki bu ruhlar iktidar olmadılarsa bile dünyanın değşimine , daha çok demokratikleşmesine katkıları oldular

Bu nedenle bizim hareket olarak sosyalizmden vazgeçmemiz diye bir sorun olamaz. Sorunu bu şekilde koyanlar kendi işleyişsizliklerine neden bulmaya çalışanlardır. Biz somut olgular elde etmek için yola çıkmış bir hareketiz . Bu nedenle sorunu kendi istemlerimiz açısından değil toplumsal ve ulusal talepler etrafında ele almak zorundayız. Ve yine bu nedenle sorun bizim sosyalizmi istediğmiz veya istemediğmiz biçiminde değil, Kürdistan'da toplumsal yapının sosyalizme ne kadar hazır olup olmadığ biçiminde ortaya konulmalıdır.

"Program Taslağ" olarak karşımıza çıkan öneriler kaynağını genel değerler içindeki modellerden almaktadır. Kendi somut durumumuzu dikkate almadan evrensel modeller içinden programlar ve stratejiler çıkarmak kaçınılmaz olarak bizi soyut değerler içinde kelime yığınlarıyla başbaşa bırakır. Biz ideolojide pekala komünizmi de savunabiliriz . Ama bu Kürt toplumunun komünizme hazır olduğını asla göstermez.

Kürdistan'da yaşanan çağdışı feodal ve aşiret ilişkilerinin kaynağının sömürgeci kapitalizm olduğı gerçeğnden hareketle , bu geri yapılarla mücadelenin ekonomik gelişmeyle mümkün olduğını görmek gerekir. Bu konuda ise sihirli bir değnek yoktur. Biz de aşiretçilikten , feodal ilişkilerden kurtulup modern bir toplum kurabilmemiz için kendimize özgü bir yol almak zorundayız. Bu yolun taklitcilikten, şematizmden daha zor olduğı doğrudur. Ama , her halukarda en etkili yoldur. Çünkü tarihsel olarak biliyoruz ki bir sistemden başka bir sisteme geçişin bir tek yolu yoktur. İsimleme aynı da olsa yöntem birbirinden çok farklıdır. Avrupa'da feodalizden kapitalizme geçişin biri diğerine hiç benzememektedir. Almanya ,Fransa ve İngiltere buna örnektir.

Böylesi bir ekonomik yapı içinde , ilkçağdan beri yaşanan sosyal olgu olarak aşiretçiliğn taşıdığ zaafları aşmasına ve aşiret kimliğnin ulusal kimlik içinde eritilmesine yönelik politikalar öne çıkartılmalıdır. Bu tür geri yapılar iç dinamiğyle gelişen ekonomik yapı bünyesinde çözülüp erirler. Bu konuda zora dayalı yürütülen programlar toplumsal yapıda onarılmayacak yaralar açmakta, düşmanlıklar körüklenmektedir. Buna rağnen birey bu tür yapılar karşısında her alanda desteklenmeli kendi kişiliğni kazanmasına yardımcı olunmalıdır.

İşte bizim gerçekliğimizde - Taslakta belirtildiğ gibi - İşçi sınıfına yüklenen görevler ağrdır. Sadece teorik planda değil , pratik planda da işçi sınıfı bu yükün altından kalkamayacak durumdadır. Bir Güney Kürdistan örneğni alalım : Hangi işçi sınıfı kendisine biçilen bu rolü oynayabilir ? Kuzey Kürdistan'da sömürgeci kapitalizme bağı gelişen zayıf bir işçi sınıfı tarihsel rolünü nasıl oynayacaktır?

Diğer taraftan işçi sınıfı ideolojik ve politik planda sosyalist sistemin yıkılmasıyla uluslararası desteğni yitirmiş durumdadır. Böylesi bir durumda ulusun önüne geçip önderlik rolünü nasıl oynayacaktır. Eğr bugün dünyada ve Türkiye'de sınıf hareketi -geçiçi de olsa - gerilemiş ve tam tersine Kürt sorunu alevlenmişse , bunun üzerine oturup düşünmek gerekir. Kürt ulusal hareketi karşısına çıkan bu tarihsel fırsatı bağımsız ve demokratik bir ülkeye doğru atılmış adımlarla güçlendirmek göreviyle karşı karşıyadır. Bu noktada şu veya bu sınıf sorunu değil, bağımsız ve demokratik bir ülkede çıkarı olan tüm sınıf ve tabakaların sorumlulukta ortak oldukları Ulusal Demokratik Devrim sorunudur.

Amerika'da , Asya'da ve Afrika'da ki bağımsızlık hareketlerine baktığmızda söylemde lafı çok edilsede , bilimsel sosyalizmin ruhuna uygun bir sınıf hareketinin varlığ görülmemiştir. Tam tersine yürütülen bağımsızlık hareketlerine sosyalist sistemin sunduğı uluslararası destek bu ülkelerdeki işçi sınıfının konumunu ters orantılı olarak ön plana çıkarmıştır. Daha açıkca söylemek gerekirse oynanan rol sınıfın bizzat kendisinin hakkıyla elde ettiğnden çok , dış desteğn koruyuculuğı altında yükseltilen bir durumdur. Bunlar birer burjuva demokratik devrimlerdi ve eninde sonunda bu yola girmek zorunda kaldılar.

Bu nedenle bir kez daha belirtelim ki Kürdistan gerçekliğnde devleti olmayan bir toplumda, bir sınıfın temsilciliğ üzerinde oynamak ve genel teorik belirlemelerden hareketle programlar çizmek ,somut sonuçlar almak isteyen bir hareketin işi olamaz. Bu sadece bizim için geçerli değil , tüm Kürdistanlı siyasi hareketler ve sınıflar için de geçerlidir. Bu nedenle sosyalist bir hareket olarak en önemli görevimizin UDD içinde demokrasinin korunması ve kollanması olduğını vurguluyoruz. Sadece kendimize ait sorunlarda değil, bölge planında da bu görevin önemini vurgulamak gerekmektedir.

Bu anlayış içinde çevre ulusların işçi sınıfı hareketleri ve demokrasi güçleriyle ilkeli işbirliğne ve dayanışmaya değer biçiyoruz.

PROGRAMI KAREKTERİZE EDEN NOKTALAR

Şimdi bu noktadan sonra UDD programını karekterize eden noktaları vurgulayabiliriz :

Yukarda sıraladığımız nedenler Kürdistan devriminin temel karekterinin topyekün bir savaş olduğu ve toplumun en geniş kesimlerini içine aldığını yeterince göstermektedir. Bu nedenle UDD programı kendi kapsamını bu esaslar üzerine yükseltmek zorundadır : SÖMÜRGECİ YAPININ DEVAMINDAN YANA OLAN İŞBİRLİKÇİLERİN DIŞINDA KÜRDİSTAN'DA TOPLUMSAL DİNAMİZMİN ELDE EDİLMESİNDE ÇIKARI OLAN TÜM SINIF VE KATMANLARI İÇERİR.

Türk kapitalizminin kendi çarpıklığı ve zayıflığının Kürt toplumu üzerindeki olumsuz etkileri de gözönüne alındığında , sınıflara ve sosyal katmanlara önyargılarla yaklaşılmaması gerektiğini görürüz. Marksist analizler işığında feodal beyleri ne kadar kötülersek kötüleyelim , bizim gerçekliğimizde feodallerin kendilerine özgü karekteri olduğunu gizleyemeyiz. Doğu ve Güney Kürdistan örneklerinde görüldüğü gibi yarı-feodal unsurların ulusal mücadelede oynadıkları rol burjuvalaşmış ve merkezi sistemin ekonomik yapısı içinde entegre olmuş Kürt tabakaların oynadıkları rolden daha "ulusal"dır.

Geçmişte Kuzey Kürdistan'da ki ayaklanmalara aynı pahayı biçmemek için hiç bir neden yoktur. Feodallere karşı düşmanca duygular beslemek , geçmişte Kürt isyanlarına karşı kemalizmin terörüne destek veren 'TKP' mantığını onaylamak demektir. Oysa bu insanlar feodal de olsalar, sömürge haline getirilen bir ülkenin feodalleridirler. Ulusal sorunu yaşayan , devlet hakkını isteyen bir ülkenin feodalleridirler. Dolaysıyla yaşanan iç ve dış çelişkiler Kürt feodallerini ulusal bir çizgiye itmiştir.

Ancak sorun bu noktadan sonra bizim için bu tür sınıf ve tabakaların modern politik hatlara çekilmesinde yatmaktadır. İşte böylesi bir toplumsal zeminde sosyalist haraketlere önemli görevler düşmektedir. Ulusal hareketlerde var olan devrim sonrası diktatoryal eğilimlere karşı , devrimin bağımsız, demokratik , laik, çoğulcu bir karektere bürünmesinde temel rol sosyalistlere aittir. Böylece , ulusal devrimin demokratik ve sosyal yanının devrim sonrası da korunmasında politik bir hat çizmek gerekmektedir. Bu hat çizilirken , Kürdistan şartlarında UDD'den yana olan değişik sosyal sınıflarla devrim sonrası da oldukça uzun bir yol almak gerektiği gözönüne alınmalıdır.

DİNİ İNANÇ SORUNU

Laik devlet anlayışının burjuva devlete denk düştüğü bir gerçek olsa da Kürdistan'da dini alanda sosyal dönüşümleri yaşamak için gerçek bir laisizme ihtiyaç vardır. Mezheplerin ve tarikatların oldukça yaygın olduğu ve toplumumuzu böldüğü bir ortamda kişilerin ruhani dünyalarıyla ilişkilerinde tamamıyla özgür ve serbest bırakılır. Her inanıştan insanın toplumun diğer kesimine karşı saygı temelinde yaklaşımını esas alır ve bu yönde devlet politikasını tesbit eder. Kemalizmin Türkiye'de yaptığı gibi hem laikliği savunup hem de mezhepler arası çelişkilerden faydalanıp devlet olanaklarını bir kesimin hizmetine sunma anlayışını reddeder. Osmanlılardan beri egemen devletin çıkarı uğruna halkımızın bölünmesinde kullanılan Alevi-Sünni Kürt ayırımına karşı birlik yanlısı politikaları ön plana çıkartır. Toplumun geri yanlarına hitap eden sömürgeci politikalara ve onların işbirlikçilerine karşı ulusal birlik ruhuyla uygun mücadele yöntemlerini şimdiden geliştirerek sosyal bilinç üzerinde dönüşümcü roller oynar.

KADIN HAKLARI

Kürdistan'da direnişciliğiyle asimilasyon politikalarına "dur" diyen yüzyıllardır baskı altında tutulan,Kürt kimliğinin yaşatılmasında birinci derecede rol oynayan, hem kendi toplumunun erkek egemenleri tarafından , hem de sömürgecilik tarafından en çok baskı altında tutulan kadınların sorunlarına bu alanda yaratılacak kurumlaşmalarla yanıt verilmelidir. Yine bu alanda , kadın olmalarından kaynaklanan sorunların çözümünde öncelikli olarak kadın örgütlerinin görüşlerine başvurulur. Bu örgütler kurumların yaratılmasında birinci derecede sorumluluklar yüklenirler.

Kadınların ulusal mücadeleye yatkın olan duygularının enerjik ve bağımsız bir hale getirilmesi çalışmalarına özel bir önem verir. Kadınlarımızın daha şimdiden yüklendikleri görevler onların üzerlerinde dikkatlerin yoğunlaşmasını sağlamıştır. Bu kurulacak olan toplumun kadın-erkek eşitliği konusunda " eşit işe eşit ücret " konusunda hassas olacağının kanıtlarını bize vermektedir.

DIŞ POLİTİKA

Hareketimiz "Bağımsız ve Kişilikli Bir Politikayı " kendisine şiar edinmiştir. Karşılıklı çıkara dayalı , ulusal egemenliğe saygılı eşit ilişkilerden yanadır. Kürdistan'ı sömürgeleştiren devletlerle diğer parçalardaki ulusal hareketler aleyhine işbirliğine girmeyi, anlaşmalarda yer almayı prensip olarak reddeder. O parçalardaki ulusal hareketlerin de bu doğrultuda politika tayin etmelerini teşvik eder.

Söz konusu parçalardan birinde siyasi bir statü elde edilmesi durumunda uluslararası planda bu parçaya destek verir ve oranın özgül koşullarını hesap ederek politika tayin eder.

TOPRAK DEVRİMİ

Kürdistan devrimi ulusal demokratik bir devrim olması açısından aynı zamanda bir toprak devrimidir. 1980 yılı istatistiklerine göre Kürdistan'da işlenmiş toprakların %53 nü nüfusun %11 'i elinde bulundurmaktadır. %41'i ise topraksız köylüler oluşturmaktadır. Bu nüfusun büyük bir kesimi mevsimlik işçi olarak Çukurova'da , Ege'de toprak işlerinde ya da büyük şehirlerde alt hizmetlerde çalışmaktadır. Diğer bir kısmı da Kürdistan'da büyük toprak sahiplerinin yanında ücretli işçi olarak çalışmaktadır.

Devrim bu yönüyle öncelikle sömürgecilere ait tarım işletmelerine ve işbirlikçilerine ait topraklara elkoyarak topraksız köylüye dağıtmayı esas alır. Bunun dışında tarıma elverişli olan ancak sulama ve başka nedenlerle tarıma açılmamış alanları en kısa sürede gerçekleştirilecek "Tarım ve Toprak" seferberliğiyle üretim alanları haline çevrilerek yine topraksız köylülere dağıtır.

Tarıma açılan topraklarda kooperatifçilik desteklenir ve verim-

lilikleri ölçüsünde kredilerle desteklenirler. Büyük ve küçük baş hayvan yetiştiriciliğinin ekonomideki payı gözönüne alınarak bu alanda modern tesislerin kurulmasına çalışılır.

Kürdistan'da tarıma dayalı ekonomi gözönüne alındığında UDD programı içinde diğer büyük toprak sahiplerinin topraklarına el koyan görüşlerin objektif olmadığını belirtmek gerekecektir. Toprakların eşit biçimde köylüler arasında dağıtılmasını öngören anlayışlar üretimdeki verimsizliği ve düşüşü önleyememişlerdir. Kaynağını sosyalist programdan alan bu tür görüşler UDD stratejisiyle uyuşmamaktadır.

"Program Taslağı" olarak tartışmaya açılan tezlerde UDD programı içinde sosyalist çözüm yollarının sık sık görülmesi , her iki programın birbirine karıştırılması "dereyi görmeden paçayı sıvayan"lar için olağan görülmektedir. Bunun esas kaynağı sahip olunan ideolojiyle , toplumsal gerçekliğin birbirine karıştırılmasıdır. "Taslağın " bu bölümüne tekrar göz atarsak durumu daha iyi kavramış olacağız: " İşbirlikçi konumda olan büyük toprak sahiplerinin topraklarına el konularak ücretsiz bir şekilde topraksız ve az topraklı köylüye verilecektir. Ancak, işbirlikçi olmayan büyük toprak sahiplerinin toprakları ise ücreti devlet tarafından karşılanacak şekilde satınalınarak yine topraksız ve az topraklı köylüye verilmesi sağlanacaktır. Orta halli köylüye ise her türlü devlet yardımı verilecektir. Toprak devrimini gerçekleştirmekle insanlar arasında adil ve orantılı toprak dağılımı sağlanmış olacaktır."

Yukardaki görüşler açık ki eşitlikçi düşüncelerden bize adepte edilmiştir. İşbirlikçi olmayan büyük toprak sahiplerinin topraklarına "ücret karşılığı" el konarak "adil" davranıldığı sanılıyorsa aldanılıyor. Bu unsurların ulusal devrime destek vermelerinin karşılığı topraklarının ücret karşılığı satın alınması olamaz. Bu yöntem ulusal ekonomiye hiç bir katkı sağlamayacağı gibi ek yükler getirecektir. Belki,çok büyük miktarda topraklara sahip olanların, bir kısım topraklarına toplumsal dengeler hesap edilerek ücret karşılığı el konabilir. Bu tür toprakların azami miktarını elde edilen verime göre belirlemek yetkin bir ekonomik kurula ait olabilir.

Birçok ülkede denenmiş olan ve sonuçları görülen yöntemler üzerinde hala ısrar etmek , alışılmışın dışında kendisine yol bulamayan taklitçilere mahsustur.

Ulusal devrim, bu topraklarda yaşayan diğer azınlıkların tüm ulusal / demokratik haklarını yazılı anlaşmalarla garanti altına alır.

Kürdistan'ın kimliğini bütünleyen en önemli unsur olan Zaza (Dımili)lar konusunda modern devlet anlayışına uygun çözüm önerileri getirir. Zazaca yaygın olduğu alanlarda ana dil kabul edilir. Eğitimin zazaca yapılması yanında kırmanççanın da öğretilmesi desteklenir. Tek bir Kürt dilinin geliştirilmesi çalışmaları zorlamanın değil, toplumsal yakınlaşmanın ve şekillenmenin alacağı sorunlarla ilgilidir. Bu nedenle programına "tek dil - tek lehçe" anlayışını koyanları gerçekçi bulmaz.

SANAYİ

Doğal kaynaklar yönünden oldukça zengin olan Kürdistan'da ağır sanayinin büyük merkezlerde değil , kaynaklara yakın yerde kurulmasına çalışılacaktır. Bu aynı zamanda yan sanayinin de değişik bölgelerde yaygınlaşmasını sağlayacaktır. Gelişkin bir sanayinin olmadığı devrimin kuruluş aşamasında küçük ve orta sanayi kuruluşlarının desteklenmesi gerekecektir.

Tarihimiz yeni yapılanmalara yeni gelişmelere , yeni atılımlara hazırlanıyor. Hiç bir güç, hiç bir neden bu akışı durduramaz. Yüzyılların bölünmüşlüğü, parçalanmışlığı adeta kendisinden intikam alırcasına tersine dönüyor.Her gün her eylem yeni güçleri , yeni dinamikleri ortaya çıkarıyor. Büyük Bonn yürüyüşü bunun en somut ifadelerinden biri oldu. İşçi sınıfının mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs bu yıl Newroz ruhuyla miting alanlarında yine bu birlik anlayışıyla kutlandı. Yandaki fotoğ-rafta TSK ve YEKBUN taraftarlarının Paris'te yaptıkları 1 Mayıs ortak yürüyüşü görülmektedir.

PKK'NIN ATEŞKES İLANI; PKK-PSK PROTOKOLÛNÛN PERDE ARKASI TÛRKİYE'DE OLASI GELİŞMELER VE SOSYALİST-YURTSEVER GÛÇLERİ BEKLEYEN TARİHİ GÖREVLER

Kamil HESAR

PKK lideri Abdullah Öcalan, 17 Martta yaptığı basın açıklamasıyla 20 Marttan geçerli olmak üzere 25 günlük tek taraflı ateşkes ilan ettiğini kamuoyuna duyurdu. Ardından 19 Mart günü Şam'da biraraya gelen PKK ve PSK liderleri, "Kamuoyuna" başlıklı yazılı bir açıklamayla bir protokol imzaladıklarını açıkladılar.

1993 Newroz dönemine denk düşen PKK'nın ateşkes ilanı ile PKK-PSK protokolü, Kürdistan ve Türkiye kamuoyunda yeni kapıların aralanmasına; ilerici, devrimci-yurtsever çevrelerle Türk yöneticileri nezdinde yeni bir dönemin başlangıcı olan tartışmalara ve politik yönelimlere neden oldu. Bu yeni dönemi çok yönlü irdelemek, dönemin bağrında taşıdığı sorunların perde arkasını görebilmek ve halkımızın uzun vadeli mücadelesinin zorunlu kıldığı yeni politik perspektifler çizmek ve buna uygun düşecek pratik adımlar atmak son derece önemli ve gereklidir.

A. Öcalan ve K. Burkay imzalarını taşıyan "anlaşma protokolü" ile Öcalan'ın ateşkes ilanı, birbirine bağlı ve birbirlerini tamamlayan bir zincirin ayrı halkalarını oluşturur ve bu yüzden bunu bir bütün olarak irdelemek gerekiyor.

Başlatılan bu yeni süreci halkımızın ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin stratejik hedefleri ekseninde irdelemek gerekir. Sorunu bu bazda irdelediğimizde, Öcalan'ın tek yanlı ateşkesin, sömürgeci TC için önkoşul olarak ileri sürülen "siyasi uzlaşma"nın içeriği ve hedefleri düşündürücüdür; bunun da ötesinde kaygı vericidir. Kendini tasfiye etme mantığından kaynaklanan bu uzlaşmacı yönelimi daha iyi görebilmek için biraz daha gerilere giderek bunu sergilemek zorunludur. Özellikle son birbuçuk-iki yıldır PKK önderinin Türk hükümetlerine yönelik "siyasi çözüm" çağrıları, verdiği demeçler, gazetecilerle yaptığı röportajlar ve zaman zaman TC ile istediği görüşmelere "kayıtsız-şartsız" hazır olduğunu belirten açıklamaları; Kuzey Kürdistan sorununu "federasyon", "otonomi", "kültürel-bölgesel özerklik", "Türkiye'de legal çalışma güvencesi" "çözüm"lerine kadar indirgediği ve sağa savrularak PSK çizgisine geldiği tartışma götürmez bir gerçekliktir. Bu da tesadüf ve nedensiz değildir. Biz bunu, 20 Ekim 91'de Türkiye'de yapılan erken seçim sonuçlarını değerlendirirken haklı olarak; "Sağ ve "sol" sapmaların dünyanın birçok ülkesinde zaman zaman ortak noktalarda anlaştıkları ve bir araya geldikleri bilinen bir şeydir. Bu, bizde de bir süpriz olmamalıdır." (1) şeklinde irdelemiştik. Yaşanan süreç te bu tespitimizi doğruladı. Bu politik yaklaşımın bir sonucu olarak HEP, SHP kucağına oturtuldu; HEP-SHP "ittifak"ı milletvekili kontenjanı esasına göre yapıldı ve bunun bir sonucu olarak SHP'den seçilen HEP'li milletvekillerinin de desteği sağlanarak Demirel-İnönü koalisyon hükümeti kuruldu. Savaş Hükümeti niteliğinde olan ANAP'ın devamını bu hükümet devralarak Kürdistan'ı yeniden "fethetme" ve "kazanma" temelinde önceleri de sürdürülen katliamların dozajı arttırıldı ve bunda HEP de belirli bir süre suç ortağı yapıldı. Yine bu politikanın bir sonucu olarak ANAP hükümetlerinin batı kamuoyunda başaramadıkları "PKK teröristtir", "Biz Doğu ve Güneydoğu'da teröristlere karşı mücadele ediyoruz" diyen koalisyon hükümeti bunu başardı ve batının desteğini sağlayabildi. Daha da önemlisi, Öcalan'ın 92 Newrozunda halkı "ayaklanma"ya çağırması; yaşanan olumsuzlukların üzerine tuz biber ekti, TC'nin eline önemli bir koz verildi ve bilinen sonuçlarıyla Newroz katliamları yaşandı. Üstüne üstlük kardeş kavgası olarak nitelendirdiğimiz PKK-Güney Kürdistan'ı Cephesi iç çatışmaları başladı. Bu süreçte ve günümüze kadar süren dönemde yaşanan tüm bu olumsuzluklar, özelde PKK ve genelde bir bütün olarak Kuzey Kürdistan'lı yurtsever güçlerin puan hanesine eksilerin yazılmasına, yara almasına; kabaran kitle eylemlerinin düşüş göstermesine ve TC'nin de insiyatifi ele geşirmesine neden oldu. İşte yaşanan süreç, kısa ve özet olarak böylesine bir süreçtir ve PKK böylesi bir süreçte ateşkes ilan ediyor ve PSK ile biraraya gelerek protokol imzalıyor. Bu süreci iyi irdelemek ve altını çizmek

gerekiyor.

Hem Öcalan'ın ateşkes ilanında, hem de Öcalar-Burkay görüşmesinde Kürdistan Yurtseverler Birliği lideri Celal Talabani'nın hazır bulunması; zaten gündemi Kuzeyli güçlerin kendi öziradeleriyle oluşturmadıkları, bunun perde arkasında yatan asıl sorunun niteliğini açıkça ortaya koyuyor. Halbuki PKK, sekiz yılı aşkın süredir silahlı mücadele yürüten ve binlerce şehit vererek değerli ulusal kazanımlar elde eden bir taraf olarak, yurtsever güçler arasında güç ve eylem birlikleri ve cephesel birliğin sağlanmasında gerekli çaba ve esnakliği yürütüp buna bizzat önderlik ederek adım atabilseydi; ateşkese başvurma ihtiyacını da duymadan kamuoyunda TC'nin vurdurduğu "terörizm" damgasını da kolaylıkla attırır ve uluslararası diplomatik ilişkilerde de destek sağlayarak sömürgeci TC'yi daha uygun koşullarda ve yurtsever güçlerin istedikleri minderde pazarlıklara oturtabilirdi. Ne yazık ki bu yapılamadı. Bunda sadece PKK'yı tek başına sorumlu tutmak da doğru değil elbet.Diğer bazı yurtsever güçler de PKK'nın daha fazla hata yapmasına deyim uygun düşerse katkıda bulundukları gibi güç ve eylem birliklerinin oluşması için gerekli olan çabayı gösteremediler. Ancak gerekçe ne olursa olsun, yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen ve Öcalan-Burkay protokolünde yaşandığı gibi ulusal güçlerin biraraya gelmesi ve halkımızın ulusal istemlerine yanıt verebilecek bir ulusal otorite kurmaları ekseninde yoğun çabalar sarfedilerek adımlar atılsaydı, yine ateşkese ihtiyaç duyulmazdı. Fakat parmak bastığımız sorunların aşılması, ancak yurtsever güçlerin öziradeleri ile hareket edilmesi halinde gerçekleşebilinirdi. Ne var ki gelinen noktada yaşanan durum, bunun tersini yurtsever guçlere dayattı ve bu da ister istemez, böylesine çok boyutlu bir gündemin batı merkezlerinde hazırlanıp hem yurtsever güçlere, hem de TC'ye dayatıldığı kuşkularını oldukça güçlendirmektedir.

Elbette Kürt sorunu da siyasi bir sorundur ve koşullar olgunlaştığında sorunun siyasi görüşmeler yoluyla da çözümlenmesi mümkündür. Bunun için ateşkes de ilan edilebilir, silahlar da karşılıklı susabilir. Bu temel ilke evrensel olup bunun maddi zemininin oluşup oluşmamasına bağlıdır. Bu temel ilke baz alınırsa, PKK'nın ateşkesine kimse karşı çıkmıyor. İrdelediğimiz ve karşı çıktığımız ateşkes ortamıdır ve PKK önderinin buna koşul olarak ileri sürdüğü "Türkiye'de siyaset yapma güvencesi" noktasına indirgemesidir ki bu, batının dayatması ve "çözüm" formülü olan PKK'yı ve tüm radikal güçleri "ehlileştirme"yi hedeflemektedir ve son tahlilde PKK'nın yarattığı silahlı kurumların üzerine bir çarpı işareti koymayı içermektedir. Yine PKK'nın ateşkese yönelik şart koştuğu "legalleşme" ile kendi tasfiyesini onayladığını parmak bastığımız noktalarda bizi kuşkulara götüren diğer bir etken ise; Öcalan'ın basın toplantısında PKK'nın Avrupa'da kurduğu "Kürdistan Ulusal Meclis"inden hiç söz etmemesidir.Bu durum bile TC parlamentosunun meşruluğu ve kendi "meclis"lerinin üzerine fatiha okuma mantığını çağrıştırıyor ki bu, kuşku uyandıran "ehlileştirme" ve Kürt sorununu tamamen batının ve TC'nin "insan hakları", "azınlıkların tanınması ve hakları" çerçevesinde kültürel birtakım haklarla sorunun sınırlandırılması ve yurtsever güçlerin bir bütün olarak TC icazeti altında etkisiz hale getirilmesi ve mevcut Kürt dinamiklerinin "uysal"laştırılarak boğdurulmak sonucu süreci tamamen geriye götürmenin açık göstergeleridir. Burada PKK'nın "ulusal maclis"inin doğruluğu veya yanlışlığını, eksiklerini tartışmıyoruz. Ayrıca bu "meclis"in Güney Kürdistan Federe Devleti'ne alternatif olarak lanse edilmesinin yanlışlığını ve yine PKK önderliğinin, Federe Kürt Devleti'nin batı ile kurduğu diplomatik ilişkilerini "işbirlikçi"likle, "emperyalizmin kucağına oturma"kla itham ettiği ayı batılılarla kendi "meclis"lerinin nasıl ilişkiye geçmeye çalıştığının(Brüksel eylemi vb.) kendi mantıkları içinde bile ne kadar derin çelişkiler taşıdığı ve düşündürücü olduğu üzerinde de durmuyoruz. Bu, ayrı bir yazı konusu olabilir niteliktedir. Burada sadece vurgu yaptığımız, PKK önderinin kendi "meclis"lerinden hiç bahsetmemekle kendilerini TC'nin insafına terkedilişlerinin ipuclarını sergilemeye çalıştık. Ayrıca burada anti parantez bir noktanın da altını çizmek istiyoruz. Kürdistan ulusal demokratik devrimin çıkarları ön planda tutularak ve bağımsız-kişilikli bir ulusal politika yürütülerek şeytanla dahi ilişki kurmanın, güçbirliği yapmanın gerekliliği ve zorunluluğunu belirtmeliyiz. Kürdistanlı sosyalist, yurtsever-devrimci güçler de bu tür diplomatik ilişkiler kurduklarında; başta Türkiye'deki "sol" Kemalistlerle sosyal şöven güçlerin sert ithamlarına, gazabına uğrayacaklarından kuşku yoktur. Fakat bundan korkmamak gerekir. Bizler ayda yaşamıyoruz ve dünyadaki bölgemizdeki başdöndürücü değişimleri, güçler dengesini hesaba katmamız ve değişen koşullara uygun olarak manavra yapmamız gerekli ve zorunludur. Belirttiğimiz gibi kişilikli bir ulusal politika ve halkımızın genel çıkarlarını sürekli önde tutmak koşuluyla ilişki kurma,destak sağlama, sorunumuzu uluslararası platformlara taşırma girişimlerinden çekinmemeliyiz. Zaten geçmişte Kürdistanlı sosyalistlerin en önemli zaaflarından ve çıkmazlarından biri de kendi ulusal sorunlarını ön planda tutmamaları ve dar bir kalıp içinde kendilerini hapsederek sorunu soyut birtakım formüllerle ve şabloncu yöntemlerle ele almalarıydı. Ancak dünyadaki hızlı değişimler, altüst oluşlar, sosyalistlerin de kendilerini bir kez daha gözden geçirmelerine fırsat verdi. Bu konuda da belirli bir saplantıya girmeyen TKSP-ROJA

WELAT politik hattının mirasını devralıp yürüten TSK'dır. Çünkü TSK,kuruluşundan beri bağımsız ve kişilikli politikayı sürekli vurguladı ve yurtsever güçler arasında örülmesi gerekli ve zorunlu olan ittifaklar politikasını da net olarak ortaya koydu, bunun hayata geçirilmesi için yoğun pratik faaliyet gösterdi; hiç bir yurtsever güce düşmanlık yapmadı ve ideolojik eleştirilerini de daima politik dostluk temelinde yürüttü. Gelinen noktada da hayat TSK hattının ne kadar doğru olduğunu açıkça dostlara da düşmanlara da gösterdi.Bizler, bundan sadece sevinç duyarız.

Yıllardır iki ayrı uç kutupta yer alan ve birbirleriyle çekişme halinde olan PKK ve PSK önderlerini böylesine bir yol kavşağında biraraya getiren asıl belirleyici olan etkenler, yukarıda sözünü ettiğimiz durumlardır. Sürecin dayattığı bu çerçevede Öcalan-Burkay protokolü ile Öcalan'ın ateşkes ilanını bu yüzden bir bütün olarak irdeleme, değerlendirme gereğini duyduk. Protokolde 9 madde halinde dile getirilen taleplerin tümü; Türkiye'de demokratikleşmenin öngördüğü ve insan haklarının zorunlu kıldığı burjuva demokratik taleplerdir ve kendisine demokratım diyen hiç kimsenin karşı çıkamayacağı haklardır. Protokolün azami talepler bölümünde vurgu yapılan federasyon istemi ise tartışma ve eleştiri konusu olabilecek niteliktedir. Her şeyden önce protokolde federasyon tezi üzerinde sorunun "çözüm"ünü sınırlandırmak, Kürt realitesiyle çelişiyor. Çünkü Kürt sorununun gerçek çözümü, bağımsızlık ve özgürlük ekseninde mümkündür. Halkımız ve onun politik güçleri, bu eksende uzun soluklu bir mücadele yürüttükleri ve bunu savundukları ölçülerde federasyonun da şartları daha kolay oluşacaktır. (Ki biz her halükarda bağımsızlığı savunuyoruz) Çünkü Türkiye'de bir anayasa değişikliği de yapılarak PKK'nın,PSK'nın ve bir bütün olarak yurtsever devrimci güçlerin siyasal çalışmaları "güvence" altına alınsa bile; TC'nin sömürgeci güçleri Kürdistanda kaldıkça, halkımıza dayatılan azgın savaş, asimilasyon ve yoketme politikaları sürdükçe, Kürt ulusal sorununun köklü ve adil bir çözümü mümkün değildir ve olmayacaktır da. Bu, aynı zamanda PKK-PSK protokolünde "gerçekçi çözüm" olarak öne sürülen federasyon çözümüne de elverişli bir zemin hazırlatmayacak; tersine bunun şartlarını da ortadan kaldıracaktır. Halbuki federasyon tezi yerine Kürt halkının kendi kaderini kendisinin özgürce belirlemesi-ki tüm dünyada halkların asgari burjuva demokratik talepleri olup dünya kamuoyunda da onay bulan bir formüldür- talebi daha gerçekçi olup tüm güçlerin bu ortak payda etrafında bir araya gelmesini sağlayacak niteliktedir. Kürt ve Türk halklarının gerçek eşitliği ve kardeşliği temelinde federasyon şartları oluştuğunda, elbette bizler sosyalist olarak da buna karşı çıkmayacağız. Ancak vurguladığımız gibi bağımsızlığı içeren bağımsız ve demokratik bir Kürdistan cumhuriyeti'ni yaratma stratejisi ekseninde özgücümüzü temel alarak mücadeleyi yükseltmek ve süreci geriye değil, ileriye götürecek biçimde ulusal cepheye giden yolda güç ve eylem birliklerinin örülmesini sağlamak, bu açıdan önemli ve zorunludur.

Üzerinde durmak istediğimiz diğer önemli bir sorun ise, yıllardır birbirleriyle çatışmalı durumda olan ve birbirlerinin varlığına tahammül edemeyen PKK-PSK liderlerinin biraraya gelerek-yukarıda değindiğimiz çerçevede dış güçlerin etkisiyle de olsa, kendi öziradeleri ve ulusal hareketin iç ihtiyacından olmasa da,her şeye rağmen-, "yurtsever örgütler birbirlerinin varlığına saygı göstermeli, aralarında varolan veya olabilecek sorunları diyalog yoluyla ve barışçı yöntemlerle çözmelidirler." temel prensibini ortak imza altına almalarıdır.Kuzey Kürdistan halkının sorunlarını ulusal ve uluslararası düzeyde kucaklayabilecek bir ortak otoritenin oluşturulması için tüm yurtsever güçlerin biraraya gelmelerinin önkoşulunu sağlayabilecek bu belirlemeyle atılan adımlar elbette önemli ve sevindiricidir. Biz de TSK hattı olarak(daha önceleri de TKSP-ROJA WELAT olarak) bu düşünceleri sürekli savunduk ve yurtsever güçler arasında uzun süre varlığını koruyup gelen sağ ve "sol" tasfiyeci anlayışlara daima karşı çıktık ve yurtsever güçlerin en geniş birlikteliğinin sağlanması için yoğun çaba sarfettik. Açıktır ki bu anlayışın şimdiye kadar hakim kılınamaması sonucu yurtsever güçler arasında güç ve eylem birliklerinin oluşturulamaması; halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesi açısından önemli bir eksiklik olmanın da ötesinde bir talihsizliktir.

Adını andığımız bu protokolün imzalanmasında da Celal Talabani'nin hazır bulunduğunu belirtmiştik. Bu protokol de açıkça gösteriyor ki istenildiği zaman biraraya gelinebilinir. Ancak her şeye oldu-bitti gözüyle bakmamak gerekir. Çünkü bu protokolün uzun ömürlü olabilmesi ve diğer yurtsever güçlerin de biraraya gelerek en geniş güçlerin birlikteliklerinin gerçekleştirebilmeleri ve bunu sürekli kılabilmeleri tek basına yetmiyor. Bunun önündeki zorlukları adım adım aşmak gerekiyor. Bu da en başta, öncelikle biraraya gelen iki gücün ve geçmişte birbirleriyle sorunları olan diğer güçlerin kendi tabanlarını, kadrolarını ve tüm organlarını bu birliğe hazırlamaları, ikna etmeleri ve yılların bıraktırdığı olumsuz şartlanmışlıkları bir tarafa atıp terketmeleriyle mümkündür. Asıl bundan sonra atılacak adımlarda, eski yanlış anlayışlardan süratle vazgeçilmeli, birlikler sorununu, halkımızın genel istemleri ve çıkarları doğrultusunda özümleyip hayata geçirmek önemlidir. "Ulusal kurtuluş sürecine tekabül eden bağlaşıklar politikasında kavranması gereken ana halka ise, kimin ne ölçüde devrimci

olduğu değil; tersine siyasal eğilimleri ve dini inançları ne olursa olsun vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğüne olan bağlılıktır."

Ülkemizin ulusal demokratik devrim aşamasında, devrimimizin tarihsel aşamasının stratejik hedefleri etrafında toplumun değişik sınıf ve katmanlarını birleştirmek, sanıldığı kadar kolay değildir. Sorun, ülkenin bağımsızlığa kavuşturulması ekseninde şözkonusu toplum kesimlerinin ortak paydalarını programlaştırmakla da çözümlenemiyor. Böylesine programların oluşturulması; birliğin kendisi değil, sadece birlik isteminin somut bir ifadesidir. "Birliğin kendisini belirleyen esas sorun, sözkonusu program hedeflerine denk düşen savaşım süreçlerinde mesafeler katedilirken, farklı toplum kesimlerinin çıkarlarını uyum içine sokabilmek, toplumsal sınıf ve tabakalar arasında kaçınılmaz olan ideolojik mücadeleyi buna uyarlamak ve buna uygun politik tutumlar, taktikler geliştirmektir."(2)

Üstelik ülkemizde yurtsever güçler arasında meydana gelen olaylar ve yaratılan tahribatlar, öngörülmesi istenilen güç ve eylem birlikleri ve cephesel birlikler önündeki engellerin birer birer aşılmasını zorunlu kıldığı gibi; UDG, HEVKARİ, FKBDC, SOL-BİRLİK, TEVGER, DBP gibi cenazelerin birer enkaz haline geldiği birlik deneyimlerine ebelik eden birbirini kabullenmeme, faydacılık, dar grupçuluk, sekterlik, sağ ve "sol" tasfiyecilik mantığını ve yelteniş-leri bir bir irdeleyip sergilemek ve bunlardan öğretici dersler çıkarmak son derece önemlidir. Çünkü şu anda Kuzey Kürdistanlı yurtsever güçlerin önünde duran ve halkımızın kaderini ilgilendiren birlikler, bu enkazların orta yerde durduğu bir dönemde ortaya çıkıyor. Bu yüzden bu olumsuzlukları vurgulama gereğini duyuyoruz. Çünkü aynı olumsuz deneyimlerin yaşanmaması için, geçmişte yaşanılanlardan öğretici dersler çıkarmak ve ona göre samimi, özverili çaba göstermek hayati önem taşıyor. Bu sorunların aşılması, yurtsever güçlerin tek ttek kendi içinde ve örgütler arasında devrimci demokrasiyi yerleştirmelerine, birbirlerinin içişlerine karışmamaya, varolan veya olabilecek olası sorunların demokratik yöntemlerle çözümlenebilmesine bağlıdır. Bu bağlamda yurtsever güçler birbirlerine eleştiri yöneltirken bile, yapılan eleştirilerin dozajı ve niteliği uyarlanarak sömürgeci düşmanlarımızın eline malzeme olmayacak düzeyde ve esneklikte olmasına özellikle özen gösterilmelidir. Bu bazda PKK-PSK arasında oluşturulan protokolün-dışardan zorlamanın olması elbet bir olumsuzluktur, buna rağmen-Kuzey Kürdistanlı yurtsever, devrimci-sosyalist güçlerin bir araya gelmelerinin kapılarını araladığı ve ulusal demokratik cepheye giden yolda güç ve eylem birliklerinin sağlanmasına önemli katkıda bulunacağı ve bu çerçevede de sorunu çok yönlü ele alarak desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerektiği bir gerçekliktir. TSK'nın da yıllardır savunduğu bu düşünceler, aynı zamanda halkımızın ulusal demokratik devrim çıkarlarının da bir gereğidir.

SOSYALİST-YURTSEVER GÜÇLERİ BEKLEYEN TARİHİ GÖREVLER

Geriye dönüşü mümkün görünmeyen tek taraflı ateşkesin yığınlar arasında ve özellikle savaş ortamından direk zarar gören halk yığınları arasında yankı bulduğu ve "akan kanlar durdurulsun da ne olursa olsun" anlayışının güçlendiği gözlenmektedir. Savaştan ve devlet teröründen zarar gören halk yığınlarının koşulsuz barış anlayışını paylaşmasını doğal karşılamak gerekir. Ayrıca ateşkesin batı kamuoyunda da yankı bulduğu bir gerçektir. Ancak önemli olan sorun ise; barışı sağlama koşullarının ne olduğu, özünün boşaltılarak beraberinde getireceği kitle pasifikasyonunu, boyun eğiş tehlikelerini şimdiden görüp; sosyalist yurtsever güçleri bekleyen çok yönlü ciddi görev ve sorumlulukları yerine getirip getirmeme durumuyla karşı karşıya kalındığının altını kalın bir çizgiyle çizmek gerekiyor. Dışarıdan dayatılan böylesi bir gündeme zemin hazırlayan en önemli etken ise; bir bütün olarak yurtsever güçlerin içinde bulundukları handikaptır. Yukarıda çok yönlü değindiğimiz sorunlar, yurtsever güçlerin öziradeleriyle aşılabilinseydi; elbette ki gündemi direk kendileri belirler ve gelinen aşamada durum çok daha değişik olabilirdi. Ancak var olan somut realitemiz, mevcut durumu değiştirmiyor.Ve sonuç itibariyle önümüzde bir gündem duruyor.

Dayatılan bu gündem çerçevesinde sömürgeci TC hükümeti çevrelerinde de birden ağız değiştirmeler nedensiz değildir. Çağımızın en barbar ve kural tanımaz kirli savaşı Kürdistan'da yürüten TC, Kürt sorunu yükü altından kalkamaz duruma gelmiştir. AT'ye üye olmak için yıllardır dilenciler gibi sırada bekleyen ve dev rakamlara çıka enflasyonun %30-35'ini Kürdistan'daki özel savaş harcamalarına ayıran TC; mevcut ekonomik, sosyal, toplumsal ve siyyasal açmazını bir türlü aşamadığı için, belirli birtakım reformlarla Kürt sorununu "tehlike" olmaktan çıkarmaya ve "ehlileştirme"ye çalışarak ayağa kalkan Kürt dinamiklerini bir bütün olarak teslim almaya ve boyun eğdirmeye çalışmaktadır. Bu yüzden sömürgeci TC, bir taraftan aşama aşama "olağanüstü hal valiliği"ni, koruculuk sistemini ve özel timi kaldırma, Kürtçe radyo-TV yayınlarını hazırlama sinyallerini verme programını olgunlaştırmaya çalışırken; öbür taraftan da "biz teröristlerle pazarlık yapmayız" açıklamaları eşliğinde Kürdistan'daki katliamları, her türlü insanlık dışı uygulamaları alabildiğine sürdürmektedir. TC'nin 70 yıllık sabıkalı geleneğini ve 600 yıllık Osmanlılar-

dan aldıkları mirası çok iyi hesaplamak ve fazla iyimserliğe kapılmamak; sergilenmek istenilen sinsi oyunları iyi kavrayıp boşa çıkarmak gerekiyor.

Önderimiz Zeki ADSIZ, yıllar önce yaptığı "Kürdistan Devriminin Askeri Stratejisi" adlı bilimsel araştırmasında, sanki günümüzün güncel gündemini görürcesine dikkat çekici tespitlerde bulunuyor. Günümüze de ışık tutacak tespiti şöyledir: "Legaliteden yararlanmaya-süreci geriye çekmeye çalışmadan-legal yayın çıkarmaya, yada tüm mücadele biçimlerini birarada kullanmaya-eğer onları kullanma güç ve yeteneğine sahip isek-karşı değiliz. Ayrıca yapamadığımız işleri, yapanları kıskanmayız; tersine, genelde verilen mücadeleye güç katıyorsa seviniriz. Ancak yaklaşımlarda isabet yok. Devrimin uzun ve kısa vadeli çıkarlarının öngördüğü tüm mücadele biçimlerini birarada uygulamak, herşeyden önce güç ve yetenek istiyor. Hele silahlı mücadele de sözkonusu savaşım biçimleri arasında sıralanıyorsa, durumun ciddiyeti daha bir önem kazanıyor. Oysa Kürdistanlı ve Türkiyeli örgütlerin güçleri ve eylem yetenekleri biliniyor. Bu bakımdan esas sorun, gerçekçi olmak; her yeni dönemde önem kazanan farklı mücadele biçimlerini devrimin gelişme yoluna uyarlamak; değişik savaşım biçimlerini bu eksende ve öncelikler sırasına göre ele almak; atılan adımlarda kısa vadeli çıkarları mücadelenin uzun erimli çıkarlarına bağımlı kılmaktır. Aksi halde sürece yön vermek, sanıldığı kadar kolay olmayacaktır." (3)

Sosyalistler de belirli anlamlarda "her ne koparırsan kardır" sözünün doğruluğuna inanırlar ve belirli koşullarda genel olarak reformların, özel olarak da uzlaşma ve anlaşmaların yararlı ve kaçınılmaz olduğuna inanırlar. Bizler için reformlar esas olmayıp devrimimizin tali ürünleridir. Bu da devrimci çalışmalarımızın daha iyi gelişmesi için devrimimizi pekiştiren birer dayanak olarak algılamalı ve kullanabilmeliyiz. Bu bağlamda Türkiye'de gerçekleştirilecek olası reformları, kitlelerin uzun vadeli mücadelesini, devrimci hazırlığı illegal mücadele esasından saptırmadan legal ve illegal eylemleri birbirine bağlamaya uyarlayarak çalışmalarımızı yürütmemiz gerekiyor. Bu konuda da en çarpıcı örnek, Irak'ta ve Güney Kürdistan'da 1960-1975 dönemleri arasında yaşananlardan öğretici dersler almamız gerekiyor. Sağ ve "sol" reformist kesimler için ise; devrimci çalışma gelip geçicidir,gözboyamaya yarar ve reformlar ise herşeydir ve bu bazda da devrimci çalışmayı baltalamayı hedeflemektedir. Yine reformcu güçler reformları, geniş halk yığınlarının devrime hazırlanışını suya düşürmek, "bağışlanan" reformların gölgesinde "uykuya yatmak" bazında ele alır ve her çeşit illegal eylemden vazgeçmek için kullanırlar. Bu iki temel farkın altını kalın bir hatla çizmek ve binlerce şehidin kanları üzerinde kazanılan reformlara balıklama atılmamak; yeni dönemin çalışma perspaktiflerini saptamak, direniş temelinde kendimizi uzun soluklu, yorucu, çetin bir mücadeleye hazırlamak yaşamsal önem taşıyor. Açıktır ki bu yeni dönemin yüklediği sorunların altından kalkmak ve sömürgecilerin senaryolarını boşa çıkarmak için, bir bütün olarak yurtsever güçler ve özel olarak da sosyalist güçler, büyük sorumluluklarla yükümlüdürler. Topluma karşı en duyarlı ve sorumlu güçler ise sosyalistlerdir. Bu bağlamda sorumluluğun büyüğü de onlara düşüyor.Günümüzde ülkede, metropollerde ve ülke dışında hiç de küçümsenmeyecek büyük bir sosyalist potansiyel birikim mevcuttur ve sosyalist güçler de dağınık olup tek tek bu yükün altından kalkamayacak durumdadırlar. Sosyalist güçlerin dağınıklığı, mevcut sosyalist potansiyeli harekete geçiremediği gibi bundan da uzaktır. Özellikle yeni dönemle birlikte sosyalistlerin siyasal birlik sorunları daha bir yakıcı ve canalıcı noktaya gelmiştir. Sosyalist güçler bu bazda ikili görevle karşı karşıyadır. Hem ulusal bir otoritenin oluşması için ortak paydalarda biraraya gelip cephesel birliğe giden yolda birlikleri sağlamak; hem de bu birlikte insiyatif sahibi olabilmek ve halkımızın dinamiklerini yeni ve sağlıklı bir kanala aktarabilmak için siyasal birliği sağlamak zorundadırlar. Siyasal birliklerle cephesel birlikler birbirini dıştalayıcı ve engelleyici oluşumlar değildir.

Ayağa kalkan yurtsever dinamikleri diri tutmak, sağlıklı bir hata kanalize etmek, olası bir toptan yenilginin önüne geçmek, TC'nin ve batılı müttefiklerinin "ehlileştirme" bazındaki "çözüm"leri boşa çıkarmak; ulusal ve uluslararası düzeyde devrimimizin stratejisini konuşturabilecek ciddi bir otoritenin sağlanmasına bağlıdır. Böylesi bir otoritede etkin olabilmenin yolu da yine vurgulamalıyız ki sosyalistlerin siyasal birlik temelinde oluşturmasını başarabilecekleri siyasi, askeri, demokratik ve diplomatik kurumlarının oluşmasıyla mümkündür. Artık bu saatten sonra yapay ayrılıklar bahane edilerek bir yerlere varılamayacağını bilmek zorundayız. Yeni dönemin yüklediği ulusal ve toplumsal görev ve sorumluluklarımızı zamanında ve yerinde yerine getirmediğimiz takdirde, sosyalistler olarak "tempoyu kaçırma" veya denizcilerin tabiriyle "rotayı şaşırma" gibi çok vahim bir hataya düşülecektir ki o zaman da halkımızın kanlı tarihi hiç birimizi affetmeyecektir. Bu görev ve sorymlulukları yerine getirmek için görev başına diyoruz...

4 Nisan 1993

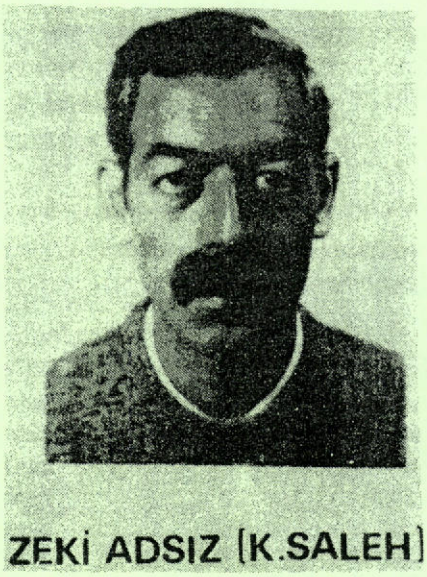
Dipnot:

1-Vatan Güneşi,sy.6,sf.12-18.

2-K.Saleh,Roja Welat,sy.35-36,sf.7-10

3-Denge Welat,sy.2,sf.33-34

KÜRDİSTAN ŞEHİTLERİ ÖLÜMSÜZDÜR...

ZEKİ ADSIZ [K.SALEH]

GÖZ YAŞI YOK

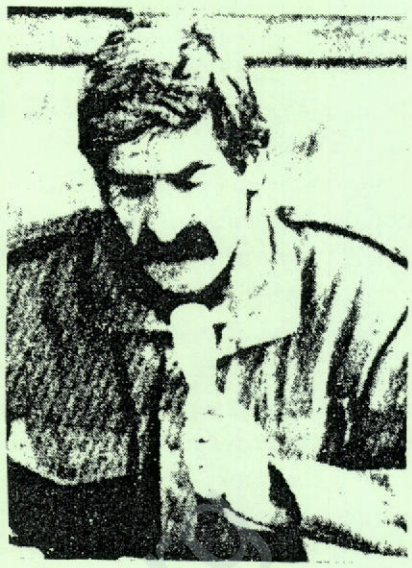
HAYKIRIŞ VAR

KARANLIKLARI YIRTAN.

YAŞASIN

BAĞIMSIZ VE

ÖZGÜR KÜRDİSTAN

Urfan ALPARSLAN
(Kek SERDAR) (1945-.....)

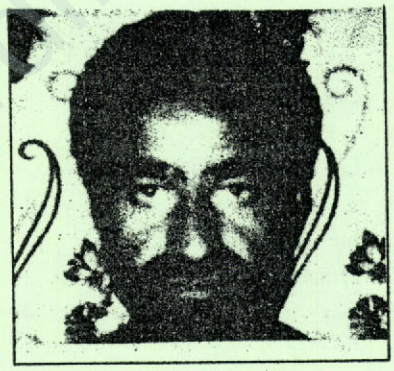
MEHMET ÜRÜN (1955-.....)

Kazım Yiğit (1965...)

Nevzat Yılmaz (1966...)

MEHMET LEVENT (1961-.....)

ZAZAKİ

MALLA Û LÛW Û HER

Z. HEBAT

Yow dowud mallayek bon. Malla waxtek bi battal tim sûwn Siyd mallayiz lûw. Lûwo kison çerme yîn bon rosen. Pey key xu miqayt kon. Di heb lûwîz enna dowud esr zaf dizd çeray kerg çowra ni verday piyor tirawût. Hewey lûwo hîn nîna von ma biney pey mallay kaybikir.

Malla yow ruec sûn cit hetta yerey cit kon , yerey gayon xu varradon. Aletû nîrey xu hegad ronon, sow lûw sûn rîstey nîri tirawen . Malla nimac sûn cit ownunûk rist çinna. Malla zaf bon hers peyser yon keye . Hêstira vecon tiya erzon weyra erzon nizon sowk . Her mallay ownûn malla zaf etiron. Von ez mallayir yow howlî buk. Her xu sor don pitusûwn ser qulley lûwond maxel bon. Nimac yow lûw sûvnna teber ownena her mallay ver qûllud geberbu. Cad sûnna zerre lûwa binra " wayê wayê mi eyr yow xewnek diw her mallay omow ser qulley mad nisk bûw".

Wûrd lûw erzîn teber nûrdûr her perren nîsîn her cara bileqn.Yow lûw vona ceyçi omow sareymi ma ay demey verin rîst mallay tirawutib ma sîr biyar pey her tengid bîgber zerre . Her suwn fek bêr mallay veng zirriyê her sûwn mallay malla ownun teberik çi boyn di heb lûw ha herra alqinayê rîstîz ha her sordow. Malla kêf yî yon ca . Zaf kêf kon. Sûn lûwo kison poste kon. Posteyîn bon ruesen. Her, dowîz in derdra qedinon.

MALLA Û LÛW Û HER

alqiyn	asilma
battal	issiz , bos gezen
bêr	kapi
bigber	al götür
biyar	getirmek
bikir	yapmak , etmek
cad	hemen
cara	yerden
ca	yer
diw	görmek
don pûru	çekip vurmak
est	var
hega	tarla
Hês	akil, düsünce
piyor	hepsi
teber	disari
tirawût	çalmis
varradon	birakmak
wayê	baci
zon	bilmek
sir	gitmek
zaf	çok
qul	in , magara
zerre	içeri
xisk	ölmüs
peyser	geriye
howli	iyilik
kay	oyun
kison	öldürüyor
lûw	tilki

www.arsivakurdi.org

CÎHANA ÇANDÎ Û EDEBÎ

(Danasîna Pirtûkên Kurdî)

Lokman Polat

Min di hejmara çûyî de yanzdeh pirtûkên kurdî dabû nasandinê.Nûha ezê çend pirtûkên kû xwerû bi zimanê kurdî hatine nivsandin,bidim danasînê.

Ev deh salên dawî,li Ewropa pir pirtûkên bi zimanê kurdî hatin weşandinê.Nûha li îstenbolê weşana pirtûkên bi zimanê kurdî her roj diçe zêdeh dibe.Kovarên ku di rûpelên xwe de cîh didin nivisên kurdî pirr bûne.Kovarên ku tenê, xwerû bi zimanê kurdî derdikevin "Welat" û "Nûbihar"in.

Kovarên kurdan yên din bi zimanê kurdî û tirkî derdikevin.Di hêla vergerê da jî xebatên baş tên kirin.Pirtûkên Yaşar Kemal,Ahmed Arif,Çehov,Dostoyewskî,Pûşkîn hatine vergerandin û weşandin Ezê di nivisêkî xwe da li ser van pirtûkên vergerê jî bisekinim.

Pirtûkên kû ezê bidim danasînê çi li welêt û çi li derve hatine weşandin ji bo min ferq nake.Ji bo min a muhîm ewe ku pirtûk tenê xwerû bi zimanê kurdî bo.

1–HÊSÎR Û BARAN

Bavê NAZI

Pirtuka kurte çîrokane.Pirtûk 60 rupele û di nav weşanên Jîna Nû de derketîye.Bavê Nazê di hêla nivisê de pirr jîr e.Di kovara Armanç Berbang û Kurdistan Press'ê da gelêk nivisên wî derketin.Berhemên Bavê Nazê yên ku heta nûha hatine weşandinê du pirtûkê çîroka û jî romane.

Di pirtûka Hêsir û Baran de deh kurte çîrok hene.Ji bo pirtûkê Ridwan Alî pêşgotin nivisandîye.

Çîrokên Bavê Nazê ne tenê bi zimanê kurdî,bi zimanê Erebî û rusî jî hatine weşandinê.

Bavê Nazê di çîrokê xwe de rastî yê û xeyalê baş dida honandinê.Li gor realîta gel û rewşa welat xeyala bi rastîyê ve dide girêdan.Lê di romana xwe de di vê hêlê da baş bi ser nakevê.Xeyalên ku di romana xwe de bi kar tînê ji rewşa gelê kurd û realîta kurdistanê dûre.

Ezê di hejmarê pêş de li ser pirtûka Bavê Nazê"Stockholmê te çi dîtîye bêje"bisekinim.Berhemên Bavê Nazê hêja ne,divê bê xwendin.

2–HEYV LI ESMANÊ DIYARBEKIRÊ

-Helbest–Rojen BARNAS

Ev pirtûka helbestên kurdî 120 rûpele.Têde 36 helbest heye.Helbestên Rojen Barnas xweşin.Çend helbestên wî ji alî dengbêjan ve tê sitrandin.Ciwan Haco,helbesta wî ya bi navê"Min navê xwe kola li bircên Dîyarbekirê"bi meqamêkî pirr xweş dibêje. Helbestên Rojen Barnas,helbestên evînê û welathezîyê ye.Ew di helbestê xwe de li dij zilm,tehda û dagirkerîya roma reş(T.C)di-sekinê.Di helbesta xwe ya "ROM"de weha dibêjê:

ROM!
EM LI DÊRSIMÊ NOT HEZAR,
LI ZÎLAN
BÊ HEJMAR HATIN KUŞTIN.
LÊ
DÎSA JÎ
GIHÎŞTIN ÎRO.

Dî hêla şîra(helbesta)kurdî de gelêk şaîrên bi nav û deng hene.Li kurdistana rohilat Hejar û Hemîn,li başûr Şêrko Bêkes,li rojava Cigerxwîn şaîrên mezinin.Li kurdistana bakûr jî Kemal Burkay,Orhan Kotan, Rojen Barnas,Sîpan Hêzan û yd.şaîrên bi nav û dengin.

* * * *

3–ZEVÎYÊN SORO–Roman

Nacî KUTLAY

Romanêkî pirr xweş e.Ew kesên ku bi edebîyatê re mijul dibin,an jî ji çîrok û romana hes dikin,divê romana Zevîyên Soro bixwînin.

Roman 313 rûpele û di nav weşanên weşanxana Kurdistan de derketîye.Ev roman li Tirkîyê jî bi zimanê Kurdî û Tirkî derçûwe.

Di romanê de dawî li bûyera nehatîye mirov dikarê bibêjê ku ev cîlda yekeme.Ji xwe niviskar Dr.Nacî Kutlay di pêşgotina romanê de dibêjê ku:«Ji çûyina romanê jî tê xwîyanê ku şerê"zevîyên soro"berdewame, ketîye rewşeke nû.Ez dixwazim wê rewşê jî binivisînim,lê di nava karên rojînde wisa ne hêsane.»

Erê raste,zehmete,lê divê Dr.Nacî henîk xwe bêşînê û cîlda wê ya duyem jî binivisînê.

Li Kurdistana Bakûr û li Tirtîyê ROJNAMEGERÎYA KURDÎ

Malmisanij–M.LEWENDÎ

Ev pirtûk du cîldin.Di cîlda yekem de ji sala 1908 ta 1981,76 kovar û rojnamên kurdî ku derçûne navê wan û ji bo wan kovar û rojnaman agahdarî heye.

Di pirtûka cîlda duwem de jî ji 1908 hetanî 1992 li ser 57 kovar û rojnamên kurdî sekinînê,van kovar û rojnaman didin danasînê.

Di cîlda duwem de ji bo kovara Vatan Güneşi jî agahdarî heye.

Herdu niviskara xebatekî dûr û dirêj kirine û hemû kova-rên kurdî berhevkirine û di du pirtûka de dane danasînê.

Divê her kurdê welatparêz van herdu pirtûka bixwînê û hayî ji kovar û rojnamên kurdî hebo.

Xwendina va herdû pirtûka di hêla zanistîya çapemenîya kurdî de zanatîya mirov zêde dike û mirov ji diroka rojnamegerîya kurdî agahdar dibe.Pirtûk cîlda yekem di nav weşanên Jîna Nû de derketîye.

TARİHSEL DÖNEM VE KÜRT RÖNESANSI

Cihan Dılsad

«Her büyük tarihsel dönem bir geçiş dönemidir.»diyor düşünür G.Lukacs,"Avrupa Gerçekliği" adlı yapıtında.

Gerçekten de günümüzde kürtler tarihsel bir dönemin geçiş evresindedirler.Özelikle cephesel birlik yolunda atılan adımlar,tarihsel dönemin belirgin karekteristik özelliğidir.

İçinde bulunduğumuz süreçte kürtler,her alanda bir rönesans dönemini yaşıyorlar.Kürtler siyasal ve kültürel alanda çok önemli bir gelişim sürecindedirler.Dil,kültür,sanat ve edebiyat alanında kürt rönesans dönemi yaşanıyor.Özelikle dil,kültür ve tarihsel araştırma alanında kürt rönesansı kendisini açıkça gösteriyor.

Kürtler hem kendi tarihlerini yaşıyorlar,yapıyorlar,hem de kendi tarihlerini yazıyorlar.Kürt tarihi üzerine,eskiden genelikle yabancı,Avrupalı yazar ve araştırmacılar kitaplar yazıyorlardı.Günümüzde ise kürt halkının bağrından çıkan değerli tarihçi ve araştırmacı yazarlar kürt tarihi üzerine birçok eser yayınlıyorlar.

Yapılan tarihsel araştırma alanında;Hasan YILDIZ,Kemal BURKAY,Naci KUTLAY,Rohat, Hüseyin BEYSÜLEN,Nêrgiz TORÎ,Ethem XEMGÎN,İsmail GÖLDAŞ,Botan AMEDÎ,Şerefxan CIZÎRÎ,Murad CIWAN,Malmısanij,Amed Tigris örnek birer tarihçi ve araştırmacıdırlar.

Kürt dilinin gelişimi üzerine de çok iyi araştırmalar,yazılar,makaleler,kitaplar yayınlanıyor.Bu çalışmalar kürt dilinin geliştirilmesi için çok önemli bir işlev görüyorlar.Kürt devrimci,yurtsever güçlerin yayınladığı siyasal-kültürel dergiler bu alanda önemli bir görev yerine getiriyorlar.

Kürt dilinin gelişimi üzerine de çok iyi araştırma kitapları yayınlanıyor.Bu çalışmalar kürt dilinin geliştirilmesi için çok önemli bir işlev görüyorlar.

Kemal Burkay ve Murat Cıwan'ın kürt dili üzerine yazdıkları kitaplar ve Amed Tıgrîs,S.Rêwıng,Abdürrahman Düre,Kaya Muştakhan,A.Bali vb.dil üzerine yaptığı araştırmalar,kayda değer çalışmalardır.

Kürt romanının modern bir anlamda geliştirilmesine en büyük katkıyı da Mehmet Uzun yapmaktadır.

Mehmet Uzun'un kürtçe yazdığı 4 romanı modern kürt romanının iyi birer örneğidirler.Öykü ve roman dalında başta Mehmet Uzun olmak üzere,Naci Kutlay,Bavê Nazê,Fırat Cewerî,Hesenê Metê,Lokman Polat,Mahmud Baksî vd.önemli çalışmalar yapmaktadırlar.Bunların ve yer darlığından adını yazmadığım daha birçok kürt yazarının kitapları yayınlanmış bulunmaktadır.

Güney Kurdistan'da federe kürt devletinin ilanı,kürtler açısından mehabat kürt cumhuriyetinden sonra ikinci en büyük gelişmedir.Kürt federe devletini savunmak ve ona destek olmak tüm kürt halkının,devrimci ve yurtseverlerinin görevidir.

Günümüzde,kuzey kurdistanda siyasal alanda çok önemli gelişmeler oluyor.Yeni bir insan tipi doğuyor,yeni politik bir anlayış gelişiyor.Kürt siyasal hareketleri olgunlaşıyor.Eski dar grupçuluk kabuğunu yırtıyor.Yaşanan yeni süreç kürt halkının lehinde gelişiyor.

Düşünür G.Lukacs tarihsel dönemin geçiş evresine değinirken bu dönem diyor:«Bunalımların,yeniden yıkımların ve yeniden doğuşun çelişik birliğidir;çelişik olmasına karşın yine de birleşik bir süreç boyunca daima yeni bir toplumsal düzen ve yeni bir tip insan doğar.»

Kuzey Kurdistanda,bunalımların ve yıkımların üzerinde gelişen cephesel birlik süreci beraberinde çok önemli gelişme ve değişmeleri getirecektir.Eski anlayışa dayalı birçok yanlış değer yargıları yıkılacak onun yerine yeni insan tipine uygun,politik bir anlayış gelişecektır.

Kürtlerin içinde yaşadığı bu tarihsel dönemde kürt rönesansını daha da geliştirmek ve ulusal cepheyi inşa etmek için pratikteki çalışmaları hızlandırmak gerekir.

Yazışma Adresi :
Kurdisches Kulturzentrum Postfach 10 38 43 - 2800 BREMEN 1 / BDR